

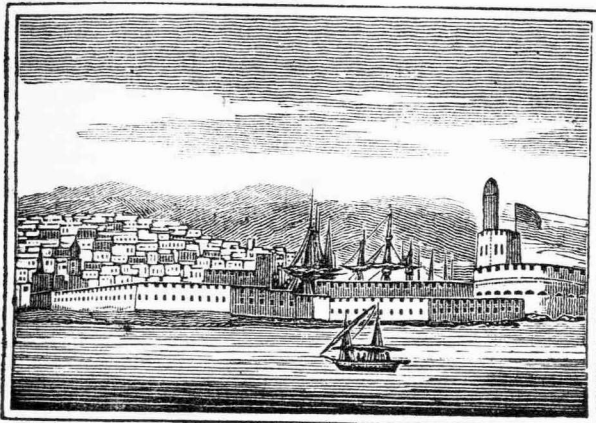
ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΜΑΡΤΙΟΣ, 1837.]

[ΑΡΙΘ. 3.]

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΛΓΕΡΙΟΥ.

Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ αὕτη πόλις κεῖται εἰς πλάτος βόρειον $36^{\circ} 49'$, εἰς μῆκος δὲ ἀνατολικόν $3^{\circ} 25'$, ἐπὶ τοῦ μεσημβρινοῦ αἰγιαλοῦ τῆς Μεσογείου Θαλάσσης, τῆς ὁποίας τὰ κύματα καὶ βρέχον τὰ τείχη αὐτῆς. Ομοιάζει δὲ κατὰ τὸ σχῆμα τρίγωνον ἄτακτον, βάσιν ἔχον τὴν παραθαλασσίαν. Αἱ ῥύμαι εἶναι στεναί, ῥυπαραί, ἔ ἀνόμαλοι· ὀλιγώταται αὐτῶν διασταυροῦν ἀλλήλας ὀρθογωνίως, καὶ ὀλιγώταται εἶναι εὐθείαι. Ἡ κυριώτερα ῥύμη ἐκτείνεται ἀπ' ἀνατολῶν εἰς δυσμάς, διαπερνῶσα τὴν πόλιν κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῆς πλάτος· ἔχει δὲ μῆκος μὲν 1200 βημάτων, πλάτος δὲ δώδεκα. Εἰς ταύτην εὐρίσκονται τὰ καλῆτερα ἐργαστήρια, αἱ οἰκίαι τῶν μεγαλεμπόρων, καὶ ἡ ἀγορὰ ὅπερ πωλοῦνται τὰ γεννήματα καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους ζωοτροφίαι. Αἱ κατοικίαι, ὡς εἰς τὰς περισσοτέρας Μουσσοουλμανικὰς πόλεις, εἶναι τετράγωνοι, περικλείουσαι εἰς τὸ μέσον αὐλὴν ὑπαιθρον, πρὸς τὴν ὁποίαν, καὶ ὄχι πρὸς τὴν ῥύμην, ἀνοίγνυσι ὅλα τὰ παράθυρα. Πρὸ τῆς Γαλλικῆς ἐκστρατείας τοῦ 1830 ὑπῆρχε νόμος τις τοῦ Δέη, ἀναγκάζων πάντα οἰκοκύριον νὰ λευκαίνῃ ἐξωτερικῶς τὸν οἶκον αὐτῆς κατ' ἔτος· ἡ πρᾶξις δὲ αὕτη ἔκαμνε τὴν πόλιν νὰ φαίνεται μακρόθεν ὡς λευκὸν σινδόμιον παυμέγεθες, εἰς τὸν ἥλιον ἐξηπλωμένον. Στέγας ἔχον αἱ οἰκίαι ἐπιπέδους, εἰς τὰς ὁποίας καὶ ἀναβαίνουν τὸ ἐσπέρας οἱ κάτοικοι πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς θαλασσίου αὔρας. Ὀλίγαι τινὲς ἐξ αὐτῶν εἶναι λαμ-

πρόταται, μὲ μάρμαρον ἐστρωμέναι, καὶ περισυνιδωμέναι, γλυμμέναι μὲ τινα κομψότητα, καὶ χρυσομέναι ἢ ζωγραφημέναι κατὰ τὸ κάλλιστον εἶδος τῆς Μουσσοουλμανικῆς ὀρέξεως. Ἐξω τῆς πόλεως ὑπάρχον ὠραία τινὰ οἰκοδομήματα, καὶ πολυάριθμοι τάφοι, τινὲς τῶν ὁποίων ἔχον καὶ προσευκτήρια, συχναζόμενα ὑπὸ τῶν κατοίκων τὰς Παρασκευάς.

Τὸ Ἀλγέριον περιεῖχε δεκατρία μεγάλα τσαμῖα, μὲ μιναρέδας, ἔ περὶ τὰ ἐβδομήκοντα μικρά, εἰς ιδιώτας ἀνήκοντα. Ὑπῆρχε δὲ ἔ συναγωγὴ διὰ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ παρεκκλησίαι καὶ νοσοκομεῖον διὰ τοὺς Χριστιανοὺς, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ τελευταῖον διετηρεῖτο μεδὰπάνη τῆς Ἰσπανικῆς κυβερνήσεως. Τὸ ἡγεμονικὸν παλάτιον εὐρίσκειτο εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ Ἀλγερίου· ἀλλ' ὁ πρόην Δέης εἶχε τὴν διατριβὴν αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ φρουρίου, εἰς τὸ ὑψιστον μέρος τῆς πόλεως. Ὑδάτα εἰσάγονται ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν ἱκανὰ διὰ ὑδραγωγείου, καὶ διανέμονται διὰ μέσου ἀγωγῶν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς πόλεως. Οἱ προμαχώνες, οἱ πρὸς τὴν θάλασσαν ὑπερασπιζόντες τὴν πόλιν, λογίζονται ὀχυρώτατοι· ἀλλ' οἱ ἐκ τοῦ μέρους τῆς ξηρᾶς εἶναι τόσον ἀδύνατοι, ὥστε ὀλίγον ἰσχυσαν κατὰ τῶν Γάλλων, οἵτινες αὐτόθεν ἐφόρησαν κατὰ τοῦ τόπου τὸ 1830. Λιμένας ὁ ἔχει ἀσφαλῆ, ἔ μὲ εἰσοδὸν ἱκανῶς προσφυλαγμένην.— Ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως ταύτης, πρὶν κυριευθῆ ὑπὸ τῶν Γάλλων, ἀνέβαινε εἰς 70,000· ἔκτοτε, ὀλιγόστευσαν μὲν ἱκανῶς οἱ ἐντόπιοι διὰ μετοικεσίας· ἀλλ' ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, ὑπάρχει ἐκεῖ τώρα ὁ Γαλλικὸς στρατὸς, ὁ ὁποῖος, τὸ 1834, ἐσυμποσοῦτο εἰς σχεδὸν 25,000, μετὰ 2,775 ἵππων. Κτήνη, ζωοτροφίαι, καὶ σχεδὸν κάθε τι ἄλλο, τιμῶνται τὴν σήμερον εἰς τὸ Ἀλγέριον πολὺ πλέον παρὰ ἐπὶ Τούρκων. Ἡ πολιτεία τοῦ Ἀλγερίου, πρὶν ὑποτάξωσιν αὐτὴν οἱ Γάλλοι, κατ' ὄνομα μὲν ὑπέκειτο εἰς τὸν Σουλτάνον, ἀλλὰ πραγματικῶς ἦτο διόλου ἀνεξάρτητος. Ἠχοῖσε δὲ ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία εἰς τὸ Ἀλγέριον ἐπὶ τοῦ περιφήμου Τούρκου πειρατοῦ Βαρβαρόσσα, ὅστις, καλεσθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀλγερίων τὸ 1516 νὰ βοηθήσῃ αὐτοὺς κατὰ τῶν Ἰσπανῶν, ὠφελήθη ἀπὸ τὴν ευκαιρίαν, καὶ κατέστησεν ἑαυτὸν κύριον τοῦ τόπου· ἀλλ'

εδιοίκει τόσον τυραννικά, ὥστε παρώξυνε τοὺς Ἀλγερίνους εἰς ἐπανάστασιν, καὶ ἐφρονεῦθη τὸ 1518, μαχόμενος ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Τούρκων. Ἀφῆκεν ὁμῶς ἀδελφὸν νὰ τὸν διαδεχθῆ, ὅστις, μὲ σκοπὸν νὰ στερεώσῃ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, ἐβάλετο ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς τότε δυνατῆς αυτοκρατορίας τῶν Τούρκων, τῆς ὁποίας ὁ ἡγεμὼν, Σελίμ Α', διώρισεν αὐτὸν Πασᾶν καὶ Ἀντιβασιλέα τοῦ Ἀλγερίου· τὸν ἐπέμψεν δὲ καὶ τάγμα Ἰανιτσαρῶν. Ἐκτοτε ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ διορίζῃ ὁ Σουλτάνος τὸν Πασᾶν τοῦ Ἀλγερίου, ὅστις ἦτον ἐνταυτῷ καὶ ἀρχιστράτηγος, καὶ νὰ στέλλῃ ἀνθρώπους καὶ χρήματα πρὸς χεῖρας τῆς φρουρᾶς. Ἀλλὰ τὴν δεκάτην ἐβδόμην ἑκατονταετηρίδα ἀπέλαβαν τὸ δικαίωμα οἱ Τούρκοι στρατιῶται νὰ ἐκλέγῃσι τὸν ἴδιον αὐτῶν ἀρχηγὸν, καὶ νὰ πληρῶνῃσιν αὐτοὶ ἑαυτοὺς ἐκ τῶν προσόδων τοῦ κράτους· ὁ Σουλτάνος ὁμῶς ἐξηκολούθει ἔτι νὰ στέλλῃ Πασᾶν, ὡς πολιτικὸν κυβερνήτην, μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς τελευταίας ἑκατονταετηρίδος, ὅτε ὁ στρατηγὸς Βαβᾶς Ἀλῆς Δέης ἐπίασε τὸν τότε Πασᾶν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς καράβιον τι, ἔκρινε ἐπίσω εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἄν ἐλείπειν ὁμῶς ὁ ἀντάρτης νὰ πέμψῃ διὰ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἀπεσταλμένους, μὲ πλούσια χαρίσματα πρὸς τὸν Βεζίρη καὶ ἄλλους προὔχοντας ἀξιωματικούς τῆς Πόρτας, καὶ νὰ ὑποδηλώσῃ εἰς αὐτοὺς ὅτι ὁ ἀποβληθεὶς Πασᾶς εἶχε σκοποὺς ἀπίστους, καὶ ὅτι ἤθελεν εἰσθαι καλὸν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἐκπληροῖ ὁ ἀρχὼν τῶν στρατευμάτων καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ πολιτικοῦ κυβερνήτου, ὑποκείμενος, φυσικά, εἰς τὴν ἐγκρισίαν τοῦ Σουλτάνου. Ἡ Πόρτα ἠναγκάσθη νὰ παραβλέψῃ τὸ ἀτακτὸν κίνημα τοῦτο· ἀπὸ τότε δὲ, οἱ Ἰανίτσαροι, μετὰ τοῦ ἐξ αὐτῶν καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐκλεγομένου ἀρχηγοῦ, ἐστάθησαν ἀπόλυτοι δεσπότες τοῦ Ἀλγερίου. Καὶ ὁ ποταπώτατος στρατιώτης εἶχεν ἐλπίδα νὰ ἀναβῆ ποτὲ εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Δέης—ἀλλ' ἀξίωμα ὃχι ἐπιφθονοῦ, διότι ἀπὸ τοὺς στρατιωτικούς αὐτοὺς κυβερνήτας ὀλιγότατοι μόνον ἀπέθνησκαν φυσικῶς.

Τὸν πειρατικὸν αὐτῆς χαρακτῆρα φαίνεται ὅτι ἐκληρονόμησεν ἡ πολιτεία αὕτη ἀπὸ τὸν Βαρβαρόσσαν, ὅστις ἀφῆκε τὰ πλοῖα του εἰς τὸν ἀδελφὸν του. Ἐκτοτε δὲ μέχρι ἔτι τῆς παρουσίας ἀκούη ἑκατονταετηρίδος, τῶν Ἀλγερίνων αἱ πειρατεῖαι ἐσυγκρότουσαν δεινὸν τι βαρύτερον, τὸ ὁποῖον εἶναι θαυμαστὸν πῶς ὑπέφεραν τόσον μακρὸν χρόνον διάστημα τὰ δυνατὰ θαλάσσια κράτη τῆς Εὐρώπης. Ἀληθεύει ὁμῶς, ὅτι ἔγιναν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐπιχειρήσεις πρὸς περιορισμὸν αὐτοῦ· ἔτι ἀπὸ τὰς ἐπιχειρήσεις δ' αὐτὰς χρεῖα νὰ σημειωθῶσιν ἐδῶ τινεὶ, αἱ ἀξιολογώ-

Ἡ πρώτη ἔγινεν ὑπὸ τοῦ Καρόλου Ε' τὸ 1541, κατὰ πρόσκλησιν καὶ δέησιν κατεπεύγουσαν τοῦ Πάπα Παύλου Γ', ὅστις ἐτρόμαξε μεγάλως εἰς τὴν αὐξανομένην δύναμιν ἔτι τὸν Ἀλγερίνων πειρατῶν,—ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι δὲν ἐσέβοντο οὔτε τοῦ ἁγίου Πέτρου τὴν περιουσίαν. Ὁ αὐτοκράτωρ, καὶ διὰ χάριν τοῦ Πάπα, καὶ διότι καθήμερον ὑπέφεραν ὕβρεις καὶ ζημίας αἱ πρὸς τὴν Μεσόγειον Ἰσπανικαὶ ἐπαρχίαι του, καὶ, προσέτι, διότι ἔτρεφεν ἐλπίδας νὰ προσθέσῃ ἄλλον ἕνα εἰς τοὺς πολλοὺς αὐτοῦ στεφάνους, ἐπεχειρήσεν ἀσμένως νὰ καταπαύσῃ τὸ δεινὸν, ἀφοῦ πρῶτον ἐφρόντισε νὰ λάβῃ συνεργείας ὑποσχέσεις ἀπὸ διαφόρων Ἀραβῶν ἀρχηγῶν. Ἀνεχώρησε λοιπὸν ἀπὸ τὴν Καρθάγεναν ὁ πρὸς τοῦτο διωρισμένος στόλος τῆν 15ην Ὀκτωβρίου, κατὰ τὸ προειρημένον ἔτος· ἀλλ' ἡ τρομερὰ του ἐπιφάνεια ὀλίγον ἐτρόμαξε τῆς πειρατῆς, οἵτινες, ὑπὸ φοβερᾶς τρικυμίας βοηθούμενοι, ἐνίκησαν χωρὶς τινος δυσκολίας τὸν αὐτοκρατορικὸν στόλον. Ἐκτοτε οἱ Ἀλγερίνοι ἐθεώρουσαν ἑαυτοὺς ὡς ἀκαταμαχῆτους, καὶ ἠῤῥῆσαν ἔτι μᾶλλον τὴν ἀλαζονείαν καὶ τὰς ἀρπαγὰς των. Ἀλλὰ καὶ τῆς Εὐρώπης αἱ πολιτεῖαι φαίνεται ὅτι ἔτρεφον σχεδὸν τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ αὐτῶν· διότι μετ' ὀλίγον ἕκαμαν ὄλοι σχεδὸν, πλὴν τῆς Ἀγγλίας, συμμαχίας μὲ τοὺς Ἀλγερίνους, καὶ, διὰ νὰ μὴ ἐνοχλῶνται ἀπὸ τὰς πειρατείας των, ἐσυμφώνησαν νὰ τοὺς πληρῶνῃσι περιοδικῶς ποσότητας τινὰς ἀργυρίου, τὰς ὁποίας οἱ Ἀλγερίνοι αὐτοὶ ὠνόμαζαν φόρον—καὶ ὃχι ἀδίκως. Οἱ φόροι οὗτοι ἐξηκολούθουν, ὡς ἐπιτοπλεῖστον, νὰ πληρῶνῃσιν μέχρι τοῦ 1830.

Ἡ ἐφεξῆς μεγάλη κατὰ τοῦ Ἀλγερίου ἐκστρατεία συνέβη τὸ 1681, ὅτε ὁ Λοδοβίκος ΙΑ', ἀγανακτημένος διὰ τὰς καθημερινὰς ὑπὸ τῶν Ἀλγερίνων ὕβρεις, ἔστειλε κατ' αὐτῶν τὸν ναύαρχον Κέσινγ με δώδεκα πλοῖα τοῦ πολεμοῦ, δεκαπέντε κάτεργα, τρία καράβια πυρπολικά, καὶ διάφορα μικρότερα. Τὸν φοβερὸν τοῦτον στόλον ἐσυνώδευαν καὶ πέντε πλοῖα μὲ βόμβας ὑπὸ τὸν περιβόητον Ρενῶ, ὅστις πρῶτος ἐπενόησε τὴν μέθοδον τοῦ μεταχειρίζεσθαι αὐτὰς εἰς πλοῖα. Ἐβουβαρδίσθη δὲ τότε, κατὰ πρῶτην φοράν, τόσον σφοδρῶς τὸ Ἀλγέριον, ὥστε ὑπέκλινε ταπεινότητα ὁ Δέης, καὶ ἔστειλε πρὸς τὴν αὐτὴν τῆς Οὐερσαλλίας ἕνα τῶν ὑπουργῶν αὐτοῦ, νὰ ζητήσῃ, εἰς τὸνομα τοῦ κυρίου του, συγχώρησιν διὰ τὰς τῶν συνθηκῶν καταπατήσεις, καὶ νὰ ὑποσχεθῆ καλῆτερον διαγωγὴν εἰς τὸ μέλλον. Ἀλλὰ τρεῖς χρόνοι δὲν ἐπέρασαν, καὶ ἤρχισαν πάλιν τὰς ὕβρεις αὐτῶν κατὰ τῆς Γαλλικῆς σημαίας· ἐπαιδευθήσαν ὁμῶς ἐκ νέου ὑπὸ ἄλλου Γάλλου ναυάρχου, (d' Estrées), ὅστις ἐβουβαρδίσσε καὶ ἀπετέφρωσε τὴν μητρόπολιν

αὐτῶν· εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἔσφαξαν οἱ Ἀλγερίνοι ἀνηλεῶς ὄλους τοὺς εἰς τὰς χεῖρας των αἰχμαλώτους Γάλλους, καὶ, δέσαντες ζῶντα τὸν πρόξενον αὐτῶν εἰς κανονίου στόμα, τὸν ἔσυραν κατὰ τοῦ βομβαρδίζοντος στόλου. Ἐλαβε δὲ τέλος ἡ ὑπόθεσις αὕτη διὰ χαμερπεστάτης ὑποταγῆς τῶν Ἀλγερίνων, τοὺς ὁποίους ἐδίδαξαν ὀπωσοῦν τὰ πάθη ταῦτα νὰ τιμῶσιν ὀλίγον τι ὄσας ὑπέγραψαν συνθήκας, ἔτι νὰ μὴ ἐπισύρωσι τόσον τολμηρῶς κατὰ τῆς ἰδίας κεφαλῆς τὴν δυσἀρεσκείαν τῶν μεγαλῆτερον δυνάμεων.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ταύτην μέχρι τῆς Γαλλικῆς ἐκστρατείας τοῦ 1830, δὲν ἔγινε κατὰ τοῦ Ἀλγερίου παρά ἕν μόνον σημαντικὸν κίνημα, ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ ναυάρχου Λόρδου Ἐξμούθου, τὸ 1816. Ἐνθὺς ἀφοῦ μετὰ τὴν τελείωσιν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου ἔλαβε καιρὸν ἡ Ἀγγλικὴ διοίκησις νὰ σκεφθῆ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐστάθη στολίσκος εἰς τὸ Ἀλγέριον ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ εἰρημένου Λόρδου, ὅστις ἔλαβε παραγγελίαν ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τοῦ Ἀλγερίνου, πρῶτον μὲν, νὰ ἐλευθερώσῃσι ὄλους τοὺς εἰς τὴν ἐπικράτειαν αὐτῶν Χριστιανούς δούλους μὲ πληρωμὴν λύτρου τινός, ὅσον ἤθελε προσυμφωνηθῆν· καὶ, δεύτερον, ποτὲ πλέον εἰς τὸ μέλλον νὰ μὴ ἀνδραποδίζωσι Χριστιανούς ὁποιοσδήποτε. Τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας ἐδέχθησαν μὲν εὐπειθέστατα οἱ βάρβαροι, καὶ ὑπέσχοντο ἀκριβεστάτην αὐτῶν φύλαξιν, ἐνόσω παρενρισκόμενος ὁ Ἀγγλικὸς στόλος ἐνέπνεε τρόμον εἰς τὰς καρδίας των. Ἀλλὰ μόλις ἀνεχώρησε, καὶ καταπατήθησαν φρικωδέστατα αἱ συνθήκαι διὰ τῆς σφαγῆς πλήθους μεγάλου Νεαπολιτῶν ἀλιέων. Ἡ εἰδησις αὕτη ἐφθασεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν σχεδὸν συγχρόνως μὲ τὴν συνθήκην, τὴν φερθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Λόρδου Ἐξμούθου, ὅστις ταχέως πάλιν ἀπέπλευσε μὲ αὐξημένας δυνάμεις διὰ νὰ παιδεύσῃ τὴν ἀπάνθρωπον ταύτην σκληρότητα καὶ ὕβριν. Ὁ Δέης, προβλέπων τὴν ἐρχομένην κατ' αὐτοῦ τρομερὰν ζάλιν, ἔκαμε πᾶσαν δυνατὴν ἐτοιμασίαν διὰ νὰ ὑπερασπισθῆ. Ὀλίγον ὁμῶς ἴσχυσαν οἱ ὠχυρωμένοι αὐτοῦ προμαχώνες κατὰ τῆς σφοδρότητος καὶ ἀποφάσεως Βρετανικοῦ στολίσκου. Τὴν 27ην τοῦ Αὐγούστου μηνός, μετ' ἀγῶνα τὸν πλέον ἀπληγισμένον, ἀπετεφρώθη ὁ Ἀλγερινικὸς στόλος,—ἠφανίσθησαν τὰ τὸν λιμένα ὑπερασπίζοντα δυνατὰ κανονοστάσια, ἔγιναν ὁ Δέης Ὁμάρ νὰ στέρξῃ τὰς ὁποίας ὁ Ἀγγλος ναύαρχος ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν αἰσχίνας συνθήκας ταύτας,—ν' ἀποδώσῃ χωρὶς λύτρου ὄσους εἶχεν αἰχμαλώτους,—νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ προπληρωθέντα λύτρα, καὶ νὰ καταργήσῃ διαπαντὸς τὴν Χριστιανικὴν δουλείαν εἰς τὸ κράτος αὐτῶ. Ἐφύλαξαν ὁμῶς ἔτι τὸ δικαίωμα οἱ Ἀλ-

γερίνοι, ὡς δύναμις ἀνεξάρτητος, νὰ κηρύττωσι πόλεμον κατ' ὁποιοδήποτε ἔκριναν εὐλογον, καὶ, πιάνοντες τὰ ἐμπορικὰ τῶν ἐχθρῶν πλοῖα, νὰ κρατῶσι τοὺς ναύτας αἰχμαλώτους, ἕως οὗ εἰρήνην ἀποκατασταθῆ.

Περὶ δὲ τῆς γενομένης τὸ 1830 Γαλλικῆς ἐκστρατείας κατὰ τοῦ Ἀλγερίου, ἀμεσοῦ αὐτῆς ἀφορμῆς ἐστάθη ὕβρις τις, προσφερθεῖσα ὑπὸ τῆς Δέης εἰς τὸν πρόξενον Δευάλην τὸ 1827. Τῆς ἐκστρατείας ταύτης ἐπροηγῆθη ἀποκλεισμός διετίας, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδαπάνησεν ἡ Γαλλία τριάκοντα σχεδὸν ἑκατομύρια Δραχμῶν. Ἡ ἐκστρατεία δ' αὕτη, ἣτις σκοπὸν εἶχε τὴν ἄλωσιν τοῦ Ἀλγερίου, ἤρχισε τὰς ἐναντίον τῆς πόλεως ἐργασίας τῆς ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς, Ἰούνιον, 1830· καὶ τὴν 4ην τοῦ Ἰουλίου ἐκυρίευσαν τὸ Ἀυτοκρατορικὸν Φρούριον, τὸ ἀνωθεν τῆς πόλεως. Τὴν ἐπαύριον ἡ πόλις παρεδόθη εἰς τὸν στρατηγὸν Βερμόντιον, μὲ συμφωνίας νὰ σεβασθῆ πρόσωπα, μερικὴν ἰδιοκτησίαν, καὶ τὴν θρησκείαν τοῦ τόπου· ἔτι νὰ ἔχωσι τὸ ἐλεύθερον ὁ Δέης καὶ οἱ Τούρκοι αὐτοῦ στρατιῶται νὰ ἐξέλθωσι τοῦ Ἀλγερίου, φέροντες ὁμοῦ τὴν προσωπικὴν αὐτῶν ἰδιοκτησίαν. Οἱ Γάλλοι τότε ἐκυρίευσαν τὴν πόλιν, τὰ φρούρια, καὶ πᾶν εἶδος δημοσίου ἰδιοκτησίας, ἐκ τῆς ὁποίας ἦσαν δώδεκα πλοῖα πολεμικά, 1500 ὀρειχάλκινα κανόνια, καὶ περὶ τὰ ἐξήκοντα ἑκατομύρια Δραχμῶν εἰς χρυσίον καὶ ἀργύριον. Ὁ τελευταῖος Δέης ἀπεσύρθη εἰς τὴν Εὐρώπην· καὶ τὸ Ἀλγέριον, μὲ γειτονευούσας τινὰς κωμοπόλεις, μένει εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Γάλλων, τῶν ὁποίων ἡ κυβέρνησις οὐδένα φαίνεται σκοπὸν ἔχουσα νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ Ἀφρικανὰ τῆς κτήματα.

ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ.

ΥΠΑΡΧΕΙ εἰς Σιλεσίαν γέρον τις, 142 χρόνων ἡλικίας. Ὁ σεβάσμιος οὗτος πρεσβύτερος ὀνομάζεται Hans Hertz· δεκαεπτὰ ἤδη χρόνοι παρηλθον, ἀφ' ὅτου δὲν ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸν οἶκον· ἡ μόνη γύμνασις αὐτοῦ εἶναι νὰ περιφέρεται δις καὶ τρίς περὶ τὸν θάλαμον. Ὅταν ὁ καιρὸς ἦναι ὠραῖος, ἀνοίγει τὸ παράθυρον, καὶ πίνει μίαν ἢ δύο καπνοσύριγγας. Ἀπὸ ἐξ χρόνων δὲν ὀμιλεῖ πλέον· δὲν προσφέρει παρ' ἤχους ἀνάρθρους, τῶν ὁποίων τὸ νόημα μόνον οἱ φίλοι του ἐμποροῦν νὰ καταλάβωσι. Πρὸ πολλοῦ ἀπέθαναν ὄλα τὰ τέκνα τῆς, δὲν ἔχει δὲ παρὰ τῆς ἀνεπιτάδας του, οἵτινες φροντίζουν ὑπὲρ αὐτοῦ μὲ τρόπον ἀξιεπαινον.

Οἱ ἀετοὶ πετοῦν μόνον· τὰ πρόβατα συναγελάζονται.

ΑΧΑΡΙΣΤΙΑ,

ἢ ὁ Ἄγγλος Ἐμπορος καὶ ἡ Ἀγρία Ἀμερικανή.

Ο ΚΥΡΙΟΣ Θωμᾶς Ἴγκλος, γέννημα τοῦ Δουδίνου, καὶ τὴν ἡλικίαν εἰκοσαετής, ἀνεχώρησεν ἐπὶ τοῦ πλοίου Ἀχιλλέως διὰ τὰς Ἀντικὰς Ἰνδίας, τὴν 16ην Ἰουνίου, 1647, με σκοπὸν ν' αὐξήσῃ διὰ τοῦ ἐμπορίου τὴν οὐσίαν του. Δεσπόζον αὐτοῦ πάθος ἦτον ἡ φιλοχρηματία· πρόσωπον δὲ εἶχε κατὰ πάντα εὐάρεστον, κοκκίνην φωμαλέαν ὄψιν, ἰσχυρὰ μέλη, καὶ ὠραία ξανθὰ μαλλία ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ κυμαινόμενα.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ταξιδίου ἐπίασεν ὁ Ἀχιλλεύς εἰς αἰγιαλὸν τινὰ τῆς Ἀμερικῆς, ἃ ὁ νέος μας τυχοδιώκτης ἐκβῆκε μετὰ πολλῶν ἄλλων εἰς τὴν ξηρὰν, διὰ νὰ εὐρωσι ζωτροφίας· ἀλλ' ἀστοχάστως προχωρήσαντες οἱ Ἄγγλοι ὑπέμακρυν ἕκ τοῦ παραθαλασίου, ἐπερικυκλώθησαν ὑπὸ τῶν ἐντοπίων, καὶ ἐθανατώθησαν οἱ πλείοτεροι. Ὁ κύριος Ἴγκλος ἐσώθη ὁμοῦ με ἄλλους, φυγῶν εἰς δάσος τι.

Ἐνθ' δ' ἔκειτο ἀποσταμένος καὶ δυσπνοῶν ἐπὶ τινος λοφιδίου, ὤρησεν ἔξαφνα πρὸς αὐτὸν ἀγρία τις Ἀμερικανὴ κόρη. Μετὰ τὴν πρώτην ἐκπληξιν, ἐφάνησαν καὶ οἱ δύο ἀμοιβαίως εὐρησήμενοι. Τὸν μὲν Εὐρωπαῖον ἐγοήτευσαν ἄκρω αἰ φυσικαὶ χάριτες τῆς Ἀμερικανῆς· ἡ δ' Ἀμερικανὴ ἐκυριεύθη ὄχι ὀλιγώτερον ἀπὸ τὴν ἐνδυμασίαν, ὄψιν, ἃ μορφὴν τοῦ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν καλυμμένου Εὐρωπαίου. Λαβοῦσα συμπάθειαν, καὶ εἰς μέριμναν ἐμβάσα ὑπὲρ αὐτοῦ, τὸν ἔφερεν εἰς σπῆλαιόν τι ἀφανές, ὅπου ἠδύνατο ἀκινδύνως νὰ διατρέβῃ. Ἐδῶ τοῦ ἠτοίμασε μετὰ προθυμίας δεῖπνον ἀπὸ καρπῶν νοστιμωτάτων· ἔπειτα, τὸν ὠδήγησεν εἰς οὐράκιόν τι νὰ σβέσῃ τὴν δίψαν του.

Ἦτο δὲ ἡ κόρη αὕτη, ὡς φαίνεται, ὑποκείμενον ἐπίσημον, ἐπειδὴ καθήμερον ἤρχετο με νέους καλλωπισμούς, τὰς πλέον ὠραίας κογχύλας, αὐλοῦς, ἃ σφαιρία. Τὸν ἔφερε δὲ καὶ πλείστα λάφρα, τὰ ὅποια τὴν εἶχαν φιλοδωρήσειν οἱ λοιποὶ αὐτῆς ἑρασταί, εἰς τρόπον ὥστε τὸ σπῆλαιον αὐτοῦ κατεστολίσθη με ὅλα τὰ κηλιδωτὰ δέματα καὶ τὰ περισσότερα πολυποίκιλα πτερά τοῦ νέου κόσμου. Διὰ νὰ κάμῃ τὴν φυλάκωσιν αὐτοῦ ὑποφερτὴν, τὸν ὠδηγοῦσε, μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἢ με τὴν βοήθειαν τοῦ σελημιακοῦ φωτός, εἰς ἀσύχναστα δάση καὶ μοναξίας, καὶ τὸν ἔδειχνε ποῦ νὰ πλαγιάσῃ ἀσφαλῶς, καὶ νὰ κοιμᾶται ἀναμέσον τοῦ φλοίσβου ὑδάτων καὶ τῆς μελωδίας ἀηδόνων. Τοιοῦτοτρόπως ἐδιασκεδάσαν ὁμοῦ τὸν καιρὸν, ἕως οὗ εἶχαν μάθειν γλῶσσαν ἰδίαν των, με τὴν ὁποίαν ἐκοινοποίησεν ὁ ταξιδιώτης εἰς τὴν Ἀμερικανὴν, πόσον ἠθέλεν

εἶσθαι εὐδαίμων νὰ τὴν ἔχῃ εἰς τὴν πατρίδα τῆ, νὰ τὴν ἐνδύνη μεταξωτὰ ὡς τὸ ἔσωκάρδιόν του, καὶ νὰ τὴν περιφέρει εἰς οἰκίας ὑπὸ ἀλόγων συρομένης, χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἐνόχλησιν ἀπὸ ἀνέμους ἢ κακοκαιρίαν. Τούτων ὄλων τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ὑπεσχέθη, χωρὶς τοὺς φόβους καὶ τρόμους, με τοὺς ὁποίους ἐκεῖ ἐβασανίζοντο. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔζησαν διαφόρους μῆνας εἰς τὴν τρυφερὰν ταύτην ἀγάπην, ἡ Ἰαρκὴ, διδαγμένη ἀπὸ τὸν Θωμᾶν, ἀνεκάλυπεν ἐγγὺς τοῦ παραλίου πλοῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔκαμε σύσσημον· τὴν νύκτα δὲ, μετὰ χαρᾶς ἃ ἄκρας εὐχαριστήσεως, τὸν ἐσυνώδευσεν εἰς Ἀγγλικὸν πλοῖον, κατευθυνόμενον εἰς τὴν Βάρβαρον, νῆσον τῶν Ἀντικῶν Ἰνδιῶν.

Εἰς βραχυλογίαν, ἀφοῦ τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὸν λιμένα, καὶ συνηθροίσθησαν οἱ ἔμποροι ν' ἀγοράσωσιν Ἰνδοὺς καὶ Ἀφρικανοὺς δούλους, ἤρχισε καὶ ὁ κύριος Θωμᾶς Ἴγκλος σπουδαίως νὰ σκέπτεται περὶ τοῦ καιροῦ τὸν ὁποῖον εἶχε χάσειν, καὶ νὰ λογαριάσῃ πόσον τόκον τοῦ ἀγγυρίου του εἶχε ζημιωθῆν εἰς τὸ διάστημα τῆς μετὰ τὴν Ἰαρκὴ διατριβῆς τῆ. Τόσον δὲ βαθεῖαν ἐντύπωσιν ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ λογισμὸς οὗτος, ὥστε ὁ λιτός καὶ οἰκονομικὸς μας ἔμπορος ἀπεφάσισε, τέλος, νὰ πωλήσῃ τὴν Ἰαρκὴ· μολονότι ἡ ταλαίπωρος κόρη, διὰ νὰ κινήσῃ αὐτὸν νὰ συλλυπηθῇ τὴν κατάστασίν τῆς, τὸν εἰδοποίησεν ὅτι εἶναι ἐγκνὸς ἀπ' αὐτοῦ· πλὴν τὸ νέον τοῦτο μετεχειρίσθη μόνον, διὰ νὰ ἀναιβάσῃ τῆς εὐεργετιδὸς τῆ τὴν τιμὴν.—Τόσον ἦτο χαμερπῆς τοῦ κυρίου Θωμᾶ Ἴγκλου ἡ ἀχαριστία!

Ἡ ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΝΟΙΑΣ ΤΩΝ ΓΡΑΦΩΝ ΒΛΑΒΗ.—Μεγάλῃ προσφύλαξις ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν εἶναι τῶν Γραφῶν ἢ ἀνάγνωσις· μέγας κορημὸς ἢ λάκκος βαθύς, τῶν Γραφῶν ἢ ἀγνοία· μεγάλη προδοσία σωτηρίας τὸ νὰ μὴ γνωρίζωμεν τίποτε ἀπὸ τοὺς θεῖους νόμους. Τοῦτο ἐγέννησε καὶ τὰς αἰρέσεις· τοῦτο εἰσήγαγε καὶ τὸν διεφθαρμένον βίον· τοῦτο ἔκαμε τὰ ἄνω κάτω. Διότι ἀδύνατον, ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ ὠφελῆται τις, καταγιγόμενος συχνὰ εἰς προσεκτικὴν ἀνάγνωσιν.—ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

ΚΩΦΟΝ τι ἢ ἀλαλον μειράκιον εἰς τὴν σχολὴν τῶν Παρισίων ἐφανέρωσε τὴν περὶ τῆς αἰωνιότητος τοῦ Θεοῦ ἰδέαν του κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον· Ἐἶναι διάρκεια, χωρὶς ἀρχὴν ἢ τέλος· ὑλαρξίς, χωρὶς ὄρια ἢ μέτρον· παρὸν, χωρὶς παρελθόν ἢ μέλλον· ἢ αἰωνιότης αὐτοῦ εἶναι νεότης χωρὶς νηπιότητα ἢ γῆρας· ζωὴ, χωρὶς γέννησιν ἢ θάνατον· σήμερον, χωρὶς χθές ἢ αὔριον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΟΤΙ αἱ γνώσεις αὐξάνουν τὴν δύναμιν καὶ ἀτόμων ἢ κοινοτήτων, ὁμολογεῖται ὑπὸ πάντων. ΜΑΘΗΣΙΣ, ΔΥΝΑΜΙΣ, εἶναι ἀπόφθεγμα τοῦ Βάκωνος. Τὴν ῥῆσιν ταύτην, σαφηνισμένην ἤδη κατὰ τρόπον τόσον θαυμάσιον ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῶν ἐσχάτων πενήτηντα ἐτῶν, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θέλουν ἀποδείξουν ἐπι ἀληθεστέραν αἱ μεταβολαί, ὅσας θέλουν προξενήσιν εἰς τὴν κοινωνικὴν τῆς Εὐρώπης κατάστασιν τὰ ἐρχόμενα εἴκοσι ἢ τριάκοντα ἔτη. Πῶς δ' αἱ μεταβολαὶ αὗται θέλουν εἶσθαι, πρὸς τὸ καλλίτερον ἢ τὸ χειρότερον, φανερόν ὅτι κρέμεται ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν γνώσεων, ὅσαι διασπαρῶσιν εἰς τὴν κοινότητα, καὶ ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς εφαρμογῆς αὐτῶν εἰς τὰ τοῦ βίου. Τοῦτο ἀκολουθεῖ ἐξ ἀνάγκης, ἐάν ἀληθεύῃ ὅτι αἱ γνώσεις εἶναι δύναμις· καθότι ἡ δύναμις αὕτη, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖ, ἐμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς καλὸν ἢ κακόν. Τὴν γιγαντιαίαν αὕτην ἰσχὺν ἐμποροῦμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν καὶ ὡς μέσον βοηθητικὸν εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς καὶ εὐδαιμονίας, καὶ ὡς ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποῖου νὰ ἐπιτύχωμεν τυραννικοὺς καὶ διεστραμμένους σκοπούς.

Τὸ καλλιεργεῖν τὰς φυσικὰς ἡμῶν δυνάμεις δὲν ἐμπορεῖ παρὰ νὰ ᾖ κατ' ἑαυτὸ ὀρθότατον,—ἐπειδὴ φανερόν ὅτι μᾶς ἐδόθησαν διὰ νὰ βελτιωνῶνται. Πλὴν ἐξίσου ἀληθεύει, ὅτι πρῶτιστον σκοπὸν πρέπει νὰ βάλλῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν παρόντα κόσμον τὸ νὰ ἐτοιμασθῇ διὰ τὸν μέλλοντα. Ὅθεν, ἂν καλλιεργῇ ἡ ἐνασχολῇ τὰς φυσικὰς του δυνάμεις εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἐμποδίξῃ τὸ μέγα ἔργον τῆς ἐπὶ γῆς ὑπάρξεώς τῆ, τὴν διὰ τοὺς οὐρανοὺς δηλαδὴ ἐτοιμασίαν,—βέβαια καλλιέργεια τοιαύτη δὲν εἶναι ἀξία νὰ ὀνομάζεται βελτίωσις. Ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ, ὅταν ζητῇ ἐπιμελῶς τὴν ζωογόνησιν τοῦ πνεύματος ἢ τὴν ἔκτασιν τῶν γνώσεων αὐτοῦ ὡς μέσα βοηθητικὰ τοῦ κυριωτέρου σκοποῦ τῆς ὑπάρξεώς τῆ, ὅταν, με ἄλλα λόγια, ζητῇ τὴν φιλοσοφίαν ὡς θεράπειαν τῆς θρησκείας.—ἐνασχολεῖται ἀνατιφύχτως κατὰ τρόπον εὐγενέστατον ἢ ἀξιώτατον λογικοῦ καὶ ἠθικοῦ ὄντος.

Ἡ μάθησις λοιπὸν εἶναι τῶντι πολύτιμος, ὅταν κατευθεῖται ἢ ἐκ πλαγίου χρησιμεύῃ πρὸς τὰ τῆς ἀρετῆς· ὅταν ὁ ἔχων αὕτην τὴν εφαρμογῆν, ἀπὸ θρησκευτικὰς ἀρχὰς ἢ αἰσθήματα ὀδηγούμενος. Ἄν γνώσεις, λέγει ὁ Λόρδος Βάκων, εἶναι ἀπὸ τὰ πράγματα ἐκεῖνα, ὅσα πρέπει νὰ δεχόμεθα με προσφύλαξιν καὶ διακρίσιν· μέλλον δὲ τῶρα ν' ἀνοίξω πηγὴν, τῆς ὁποίας τὰ οὐράκια δύσκολον εἶναι νὰ προβλέψω πῶς ἢ ποῦ θέλουν τρέξιν, τὸ ἐκρινά ὀρθὸν καὶ ἀναγκαῖον,

πρῶτον, νὰ κατασκευάσω ἰσχυρὸν καὶ σταθερὸν ὄχθον, διὰ νὰ κυβερνᾷ ἢ ὀδηγῇ τὸν δρόμον τῶν ὑδάτων· ἐπέτελεσα δὲ τοῦτο, ἀποδείξας ὅτι, αἱ γνώσεις ὄλαι χρεῖα νὰ περιορίζωνται ἀπὸ τὴν θρησκείαν, ἢ νὰ ἀναφέρωνται εἰς χρήσιν ἢ πρᾶξιν. Φυσικωτάτη καὶ ἀξιοπαρατήρητος ὁμοίωσις. Ἡ θρησκεία εἶναι ὁ ἰσχυρὸς ὄχθος ἢ φραγμὸς, ὁ περιορίζων ἐντὸς τῆς ἰδίας του αὐλακὸς τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων τὸ οὐράκιον, ἢ ὀδηγῶν αὐτὸ εἰς τὸν κύριόν του δρόμον· ὥστε νὰ παχύνῃ ἢ καθωραϊξῇ τὴν ὁποίαν ἄλλως ἠθέλε πλημμυρίσειν καὶ κατερημώσειν χώραν.

Περὶ τῆς μαθήσεως, οὕτω κατευθυνόμενης, ἐμπορεῖ τις νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι ὄχι μόνον δύναμις, ἀλλὰ ἢ ἀρετὴ ἢ εὐδαιμονία· βοήθημα, δηλαδὴ, τῆς ἀρετῆς, καὶ ὄργανον εὐδαιμονίας. Ἡ μάθησις, παραδείγματος χάριν, ἦτο πηγὴ εὐδαιμονίας εἰς τὸν Νεύτων καὶ Λώκκιον, πολὺ τῆς ἠδονῆς ἢ φιλοδοξίας ἀφθονωτέρα· ἦτο δὲ ἢ βοηθητικὴ τῆς ἀρετῆς, ἐπειδὴ ἔσυρε τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἀπὸ σαρκικῆς ἀπολαύσεως ἀντικείμενα. Ἄλλ' ἂς ἐνθυμώμεθα ὅτι ὁ Νεύτων ἢ ὁ Λώκκιος ἦσαν Χριστιανοί, καὶ ἀνέφεραν τὰς παραδόξους τῶν νοητικῶν δυνάμεις, ὡς καὶ τῶν δυνάμεων αὐτῶν τὰ ἀποτελέσματα, εἰς τὴν πρώτην Πηγὴν Φωτός ἢ Ἀληθείας, βαθέως αἰσθανόμενοι τὴν ἰδίαν τῶν ἀνικανότητα, καὶ τὰ εἰς τὰς ἐρεῖνας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος βαλμένα ὄρια. Ὁ Νεύτων, ὁ πλέον ἀρχετυπος, καὶ ὑπομονητικὸς, καὶ ἀγχίνους τῶν ὅσοι ποτὲ ἠρεύνθησαν φυσικὴν ἢ μαθηματικὴν ἀλήθειαν, ὠμίλησε περὶ ἑαυτοῦ ὡς ἀκολουθῶν· Ἄν ἐξεύρω πῶς με στοχάζεσθαι ὁ κόσμος· ἀλλ' εἰς ἑμαυτὸν φαίνομαι νὰ ἐστάθην ὡς παιδάριον παῖζον ἐπὶ τοῦ παραθαλασίου, ἢ ἠδυνόμενον με τὴν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν εὐρεσιν πετραδίου τινὸς λειοτέρου ἢ κογχύλης ὠραιότερας παρὰ τὸ σῖνηθες, ἐνθ' ἔκειτο καλυμμένος ἐμπροσθέν μου ἅπας ὁ εὐρύχωρος τῆς ἀληθείας ὠκεανός.

Εἶπαμεν περὶ τῆς μαθήσεως τῶν ἐξόχων τούτων φιλοσόφων, ὅτι δὲν ἦτο μόνον δύναμις, ἀλλὰ ἢ ἀρετὴ ἢ εὐδαιμονία, ἐπειδὴ ἦσαν Χριστιανοί. Ἡ δὲ τοῦ Βολταίρου, ἢ τοῦ Ρωσσῶ, καὶ ἡ τοῦ Γιββῶνος, ἦτο μὲν δύναμις· ἀλλὰ δὲν ἦτον εὐδαιμονία, οὔτε ἀρετὴ· ἐπειδὴ δὲν ἐκανονίζετο ἀπὸ τὴν πίστιν καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Χριστιανοῦ. Διότι βέβαια οὔτε εὐδαιμονία, οὔτε εὐδαιμονίας πηγὴ ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ τὸ μὴ προσφύλαττον ἀπὸ τὴν ἀθλιεστάτην φιλοδοξίαν, τὴν ὀχληροτάτην μερίμναν περὶ τῆς τοῦ κόσμου ὑπολήψεως, ἢ τὰς φοβερωτάτας τοῦ μέλλοντος προσδοκίας.

Ἐνθ' ἠθασυρίζε ὁ ἀναγνώστης μας εἰς τὴν μνήμην τὰς ἐμπροσθέν τῆ βαλλομένας χρησίμους

γνώσεις, ἃς ἐνθυμῆται ὅτι ὑπάρχει τὴν νὰ γνωρισθῆ, ἀπόδοτον εἰς ἀβοήθητον ἀνθρωπίνην ἔρευναν;—ὕπερβαῖνον τὰς πλέον ὑψηλὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς, καὶ τῶν λαμπροτάτων αὐτοῦ ἀνακαλύψεων ἀξιολογώτερον· αὐτὸ δὲ εἶναι ἡ γνώσις τοῦ Θεοῦ, τῶν ιδιοτήτων, τῶν βουλῶν, καὶ τῶν νόμων Αὐτοῦ· γνώσις, τὴν ὁποίαν ὁ ἀνθρώπος ἀνάγκη νὰ χρεωστῆ εἰς τὸν Θεόν, ὅστις ἀπεκάλυψε αὐτὴν εἰς τὸν ἔγγραφον του λόγον. Εἰς τὴν πηγὴν καὶ τὸ ταμεῖον τοῦτο τῆς ἀληθείας ἀδιακόπως ἄς προστρέχη, διὰ νὰ ταπεινώσῃ πνευματικὴν ὑπερηφανίαν, βλέπων τὴν πρὸς τὸ ἁμαρτάνει κλίσιν καὶ ἀσθένειαν αὐτῆ· καὶ διὰ νὰ σύρῃ τὸν νοῦν ἀπὸ ὑπέρομετρον τινὰ θεωρίαν δευτέρων αἰτιῶν εἰς τὴν πρώτην Μεγάλην Αἰτίαν τῶν ἀπάντων. Ἄς συνειδήσῃ νὰ βλέπῃ τὸν Κτίστην εἰς τὰ κτίσματα, νὰ ὑψωνεταί διὰ τῆς φύσεως ἄνω εἰς τῆς φύσεως τὸν Θεόν, καὶ νὰ εὐρίσκῃ εἰς τὰς καθημέραν ἐπισωρευομένας γνώσεις του ὄχι μόνον τὰ μέσα κοσμικῆς αὐξήσεως, οὐδὲ ἀπλῶς καταγώγιον διὰ τὰς εὐκαιροῦς ἢ μοναχικὰς του ὠρας, ἀλλὰ νέα ταπεινοφροσύνης καὶ εὐχαριστίας αἰτία. Εἰς νοῦν, οὕτω πεπαιδευμένον, θέλει εἶσθαι τερπνὴ ἐνταυτῷ καὶ ὠφέλιμος τῶν ιδεῶν ἢ ζήτησις· καὶ αἱ γνώσεις θέλναι τὸν εἶσθαι δύναμις κατὰ τὸ ὑψίστον καὶ εὐγενέστατον νόημα τῶν λέξεων,—ἡ δύναμις τοῦ νὰ ἦναι αὐτὸς ἀγαθός, καὶ νὰ πράττῃ ἀγαθὸν εἰς ἄλλους.

ΤΟ ΑΣΤΕΙΟΝ ΠΑΘΗΜΑ.

Ο ΚΥΡΙΟΣ Μ—, ἔμπορος τὸ ἐπάγγελμα, ὑπερηγάπα τὴν τάξιν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς μορφάς. Ἐμβὰς δὲ ποτὲ εἰς τὸ ἐργαστήριον βαναύσου τινὸς τεχνίτου, ὅστις ἦτο περιφνημὸς διὰ τὴν παράβασιν τῶν ὑποσχέσεων του, καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε πολλάκις ἀπατηθῆ, ἔπειτα εἶπε, 'κύριε Σ—, ἔμπορεῖτε νὰ τελειώσετε τὸ ἔργον, καὶ νὰ μὲ τὸ στείλετε εἰς τὸν οἶκον; Σκεφθῆτε καλὰ, καὶ διορίσετε ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν μὴ με ἀπατήσετε.' Τὴν ἐρχομένην Πέμπτην, εἶπεν ὁ τεχνίτης, 'ἂν ζήσω, ἐξάπαντος θέλετε τὸ λάβειν.' Ἡ Πέμπτη ἦλθε καὶ ἐλέρασεν, ἀλλὰ τὸ ἔργον δὲν ἐφάνη. Τὸ ἐσπέρας δὲ ὑπῆρξεν ὁ ἔμπορος εἰς τὴν τυπογράφου, καὶ τὸν ἐπαρακάλεσε νὰ γνωστοποιήσῃ ὅτι ἀπέθανεν ὁ κύριος Σ—.

Πόσον ἦτο μεγάλη τῆ τεχνίτη μας ἡ ἐκπλήξις, ὅτε, λαβὼν τὴν ἐφημερίδα τὴν ἐπαύριον, ἴδεν ἀγγελίαν τοῦ ἰδίου τῆς θανάτου! Τρέχει ἀμέσως εἰς τοῦ τυπογράφου, νὰ λάβῃ ἐξήγησιν. Ἐκεῖ μαρτάνει ὅτι ὁ κύριος Μ— ἔδωκε τὴν εἰδησίαν, καὶ ὅτι, θεμελιωθέντες εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ, τὴν εἶχαν ὑποθέσειν ὀρθῶς. Ὑπάρχει ἀκολούθως

πρὸς τὸν ἔμπορον, νὰ μάθῃ τὴν σημασίαν τῆς παραξένου διαγωγῆς. Ἴδων αὐτὸν ὁ κύριος Μ—, ἐξεπλάγη, καὶ μόλις ἠπόρει νὰ καταπεισθῆ ὅτι δὲν ἀπατοῦν αὐτὸν αἱ ἰδίαί του αἰσθήσεις. 'Σεμνῶς μὲ ὑπεσχέθης,' εἶπεν, 'ὅτι, ἂν ἐξῆσες, ἤθελες τελειώσειν τὸ ἔργον μου, καὶ τὸ ἐπιστρέφειν τὴν Πέμπτην· ἐπειδὴ ὁμοῦ ἔργον δὲν ἐφάνη, ἐσυμπέρανα φυσικώτατα ὅτι ἀπέθανες, καὶ ἀκολούθως τὸ ἀνήγγειλα διὰ τῆς ἐφημερίδος.' Κατησχύνθη καὶ κατεσιώπησεν ὁ κύριος Σ—· ἐλπίζομεν δὲ καὶ ὅτι τοῦ ἐγίνε μάθημα ὠφέλιμον τὸ ἀστεῖον τοῦτο πάθημα.

ΠΛΟΥΤΟΣ.— Ἀκουσε, —εἶπέ τις πρὸς τὸν μαθητὴν αὐτοῦ, —ἔχω πλούσιον τινὰ γείτονα, ὅστις τόσον πολυάσχολος εἶναι πάντοτε, ὥστε κἂν νὰ γελᾷ δὲν εὐκαιρεῖ· ὅλον τῆς ζωῆς αὐτῆ τὸ ἔργον εἶναι ν' ἀποκτᾷ χρήματα, καὶ περισσότερα χρήματα, μὲ σκοπὸν νὰ πλετῆ μᾶλλον καὶ μᾶλλον· κοπιᾷ ἀδιαλείπτως, καὶ λέγει ὅτι κατὰ τὸν Σολομῶνα ἡ ἐπιμελὴς χεὶρ πλουτίζει· καὶ τῷ ἴδιον, ἀληθεύει τοῦτο· πλὴν δὲν στοχεύεται ὁ ταλαίπυρος, ὅτι δὲν εἶναι εἰς τοῦ πλοῦτου τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμῃ τὸν ἀνθρώπον εὐδαίμονα. Σοφώτατα εἶπεν ἀνὴρ τις μεγάλης παρατηρήσεως, ὅτι μετὰ τὸν πλεῖστον ὑπάρχον τὸσαι δυστυχίαι ὅσαι πρὸ τοῦ πλοῦτου· καὶ ὁμοῦ ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ ἀπὸ τὴν θλιβεράν πενίαν, καὶ νὰ δωρήσῃ, ὥστε, τὰ αὐτάριον ἔχοντες, νὰ μένωμεν εὐχαριστημένοι. Ἄς μὴ παραπονώμεθα, μήτε ἄς φανταζώμεθα κἂν, ὅτι τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνίσως διαμοιρασμένα, εἴαν βλέπωμεν ἄλλους ὑπερπλουτοῦντας· αἱ μερίμναι, αἰτίνας εἶναι τὰ φυλάσσοντα τὸν πλοῦτον κλειδί, καταβαρύνον αὐτοὺς πολλάκις, καὶ τοὺς ἐνοχλῶν μὲ κοπιαστικὰς ἡμέρας καὶ ἀνησυχίας νύκτας, ὅταν ἄλλοι κοιμῶνται ἀτάραχα. Ἄς ἡμεῖς λοιπὸν εὐχάριστοι διὰ ὑγίαν καὶ αὐτάρκειαν, καὶ, πρὸ πάντων, διὰ συνειδήσιν ἀμόλυντον.

ΝΕΟΣ ΤΙΣ ἄσωτος, ἰδὼν γραλέον ἐρημίτην νὰ περᾷ ἐξυπόλυτος, 'Πάτερ,' τὸν εἶπεν, 'εἶναι τῷ ἴδιον ἀξιοθρήνητος ἢ κατὰστασίς σου, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἄλλος κόσμος.' 'Ἀλήθεια! νιέ μου, ἀπεκρίθη ὁ ἐρημίτης· 'πλὴν ὁπῶδα εἶναι τάχα ἡ ἰδική σου, ἂν ὑπάρχῃ;'

ΙΔΕΑΣ ἔμποροῦμεν νὰ συνάξωμεν ἀπὸ παρατήρησιν καὶ διδασκαλίαν, ἀνάγνωσιν καὶ σπουδαίαν· ἀλλὰ, διὰ νὰ γένωσιν αἱ ἰδέαι αὐταὶ εἰς χρήσιμον εἴτε πολῦτιμον, χρειάζεται κόπος πνευματικὸς καὶ μελέτη.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΟΛΙΓΟΠΙΣΤΙΑΣ.

ΕΚΑΤΑΦΡΟΝΗΘΗ παντελῶς ἡ ἐργασία τῆς ἀρετῆς· ἐλύθη τῆς ἁμαρτίας ὁ χαλινός· ἕκαστος ἡμῶν ἀνυποστόλως καὶ ἀφόβως ἁμαρτάνει πᾶν εἶδος ἁμαρτίας. Πόθεν ταῦτα; ἐκ τῆς ὀλιγοπιστίας.— Πῶς; Ἡμεῖς· λέγετε, εἰμεθα ὀλιγόπιστοι; Ἡμεῖς καθ' ἕκαστην ἀναγινώσκουμεν καὶ κηρύττομεν τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως, καὶ κράζομεν μεγαλοφώνως, Πιστεῦω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ τὰ ἐξῆς, ὅσα περιέχει τὸ Πιστεῦω, ἔπειτα εἰμεθα ὀλιγόπιστοι; Τὰ ἔργα, ἀδελφοί, καὶ ὄχι τὰ λόγια εἶναι ἡ ἀπόδειξις τῆς πίστεως, ὡς θεοπνεύστως ἐδίδαξεν ὁ ἀδελφός τοῦ Κυρίου, ὁ Ἰάκωβος. 'Αεῖζόν μοι,' λέγει, 'τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καὶ ἄρα δειξέτω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου.' Ὅποιαν δὲ πίστιν δεικνύουσι τὰ ἔργα ἡμῶν; Αὐτὰ δεικνύουσι φανερά ὅτι εἰμεθα καθ' ὑπερβολὴν ὀλιγόπιστοι. Ὅχι τὰ λόγια, ἀλλὰ τὰ πράγματα κηρύττομεν ὅτι ἔχομεν πολλὰ ὀλίγην πίστιν εἰς τὸν Θεόν.— ΘΕΟΤΟΚΗΣ.

ΠΕΡΙ ΜΗΝΩΝ.

ΤΗΝ διαίρεσιν ταύτην τοῦ ἔτους φαίνεται ὅτι μετεχειρίζοντο καὶ οἱ πρὸ τοῦ κατακλινομοῦ· ἐπειδὴ δὲ φυσικῶς σχηματίζεται ἀπὸ τῆς σελήνης τὰς περιστροφάς, οἱ Μῆνες ὅλων τῶν ἐθνῶν ἦσαν καταρχὰς σελήνια· ἤγουν, ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην νέαν σελήνην. Ἀκολούθως ὁμοῦ, ὅτε ἠῤῥῆσαν αἱ ἀνθρώπιναί γνώσεις, ἐσυγκρίθησαν τῆς σελήνης αἱ περιστροφῆς με τὰς τῆς γῆς, καὶ τὰ ὅρια τῶν Μηνῶν, ὡς τῶν συνθετικῶν μερῶν τοῦ ἔτους, ἐπροσδιωρίσθησαν με πλειότεραν ἀκρίβειαν.

Οἱ Ἀττικοὶ μῆνες ὀνομάζοντο Ἐκατομβαιῶν, Ἰούλιος· Μεταγειτωνῶν, Αὐγουστος· Βοιδομοιῶν, Σεπτέμβριος· Μαιμακτηριῶν, Ὀκτώβριος· Πυανεψιῶν, Νοέμβριος· Ποσειδεῶν, Δεκέμβριος· Γαμηλιῶν, Ἰανουάριος· Ἀνθεοστριῶν, Φεβρουάριος· Ἐλαφηβολιῶν, Μάρτιος· Μουνυχιῶν, Ἀπρίλιος· Θαργηλιῶν, Μάιος· καὶ Σικυφοφοριῶν, Ἰούνιος. Ἐκαστος δὲ τῶν μηνῶν τούτων εἰδικαίετο εἰς τρεῖς δεκάδας, ἐκ τῶν ὁποίων ὁμοῦ ἡ τελευταία περιεῖχε κάποτε μόνον ἑννέα ἡμέρας, ἤγουν, ὅτε ὁ μὴν ἐσύγκειτο ἀπὸ 29 ἡμέρας· ἐκαλοῦντο δὲ ἡ μὲν πρώτη, Δεκάς ἰσταμένου ἢ ἀρχομένου Μηνός· ἡ δὲ δευτέρα, Δεκάς μεσοῦντος Μηνός· ἡ δὲ τρίτη, Δεκάς φθίνοντος, ἢ λήγοντος, ἢ ἀπιόντος Μηνός.

Ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς πρώτης Δεκάδος ἐλέγετο εἶν γενεὴ Νουμηγία, ἡ πρώτη ἰσταμένου ἢ ἀρχομένου

μένου μηνός· ἡ δευτέρα, δευτέρα ἰσταμένου ἢ ἀρχομένου, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἕως τῆς δεκάτης, ἢ ὁποία ἐλέγετο δεκάτη ἢ δεκάτη προτέρα, ἢ δεκάτη πρὸ εἰκάδος.

Τῆς δευτέρας Δεκάδος ἡ πρώτη ἡμέρα, τουτέστιν ἡ ἐνδεκάτη τοῦ μηνός, ἐλέγετο πρώτη μεσοῦντος μηνός, ἢ πρώτη ἐπὶ δεκάδι, ἢ ἐπὶ δέκα, ἢ ἐπὶ δεκάτη· ἡ δωδεκάτη, δευτέρα μεσοῦντος, κτλ., ἕως τῆς εἰκοστῆς, ἢ ὁποία ἐκαλεῖτο εἰκοστή καὶ εἰκάς.

Τῆς τρίτης Δεκάδος ἡ ἀρίθμησις ἐγένετο ὀπισθοβατικῶς· ἡ πρώτη αὐτῆς ἡμέρα, τουτέστιν ἡ εἰκοστή πρώτη τοῦ μηνός, ἐλέγετο δεκάτη μηνός φθίνοντος, ἢ λήγοντος, ἢ ἀπιόντος, εἴαν ὁ μὴν περιεῖχε 30 ἡμέρας· ἐννάτη δὲ, κτλ., εἴαν ὁ μὴν περιεῖχε 29 ἡμέρας. Ἡ εἰκοστή δευτέρα, ἕως τῆς τελευταίας, ἢ ὁποία ἐκαλεῖτο Ἐνη καὶ Νέα, ἤγουν, ἡ τελευταία τοῦ παλαιοῦ μηνός, καὶ ἡ νέα ἦτο ἡ ἀρχὴ τοῦ νέου. Ἡριθμοῦντο δὲ καὶ τακτικῶς αἱ ἡμέραι τῆς τρίτης ταύτης δεκάδος· ἤγουν, ἡ εἰκοστή πρώτη ἡμέρα ἐλέγετο πρώτη ἐπὶ εἰκάδι, ἢ μετὰ εἰκάδα· ἡ εἰκοστή δευτέρα, δευτέρα ἐπὶ εἰκάδι ἢ μετὰ εἰκάδα, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἕως τῆς τελευταίας, ἢ ὁποία ἐλέγετο Τρι-ακὰς μόνον.

Οἱ Ῥωμαῖοι διέβην ἕκαστον μῆνα εἰς Καλέν-δας, εἰς Νόνας, καὶ εἰς Ἰδοὺς. Αἱ Καλένδαι ἦσαν ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ μηνός, καθὼς ἡ τῶν Ἀθηναίων νομηνία· αἱ δὲ Νόλαι εἰς μὲν τοὺς μῆνας Μάρτιον, Μάιον, Ἰούλιον, καὶ Ὀκτώβριον ἦσαν ἡ ἐβδόμη ἡμέρα, εἰς δὲ τοὺς λοιπούς ἢ πέμπτη· αἱ Ἰδοί, εἰς μὲν τοὺς ἤδη εἰρημένους τέσσαρας μῆνας, ἦσαν ἡ δεκάτη πέμπτη, εἰς δὲ τοὺς λοιπούς, ἢ δεκάτη τρίτη. Ἡριθμοῦντο δὲ αἱ ἡμέραι ἕκαστου μηνός ὀπισθοβατικῶς· οὕτω, ἡ δευτέρα τοῦ Ἰανουαρίου ἐλέγετο Τετάρτη Νόνων, ἢ πρὸ Νόνων Ἰανουαρίου· ἡ δεκάτη ὀρθόη τοῦ Ὀκτωβρίου ἐκαλεῖτο δεκάτη πέμπτη Καλενδῶν ἢ πρὸ Καλενδῶν Νοεμβρίου, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.*

Τὸ 1793 ἐπλασε νέον μηνολόγιον ἢ Κυβερνησις τῆς Γαλλίας, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ μῆνες ἐλαβαν τὰς ἐξῆς φαντασιώδεις ὀνομασίας· Vendémiaire, ἀπὸ Σεπτ. 22· Brumaire, ἀπὸ Ὀκτ. 22· Frimaire, ἀπὸ Νοεμ. 21· Nivose, ἀπὸ Δεκ. 21· Pluviose, ἀπὸ Ἰαν. 20· Ventose, ἀπὸ Φεβ. 19· Germinal, ἀπὸ Μαρτ. 21· Floreal, ἀπὸ Ἀπρ. 20· Prairial, ἀπὸ Μαῖου 20· Messidor, ἀπὸ Ἰουν. 19· Thermidor, ἀπὸ Ἰουλ. 19· καὶ Fructidor, ἀπὸ Αὐγ. 19.

* Πλείοτερα περὶ τῆς ἰστορίας ταύτης δύναται τις νὰ εἴδῃ εἰς τὸ Ἱστορικονομικὸν καὶ Γενικὸν Ἑλληνικόν.

Τὸ καινὸν ὁμῶς τοῦτο μνηολόγιον, ὡς ἄλλα πολλὰ καινοτομήματα τῶν Γάλλων φιλοσόφων τοῦ καιροῦ ἐκείνου, ἀπεβλήθη μετ' ὀλίγον ὡς ἀνάρμοστον καὶ πάντη ἀνωφελές.

ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ.

Οἱ παλαιοὶ φιλόσοφοι καὶ νομοθέται ἐκρίναν τὴν μουσικὴν μέρος ἀναγκαῖον τῆς ἀνατροφῆς, ὡς ἱκανὸν νὰ μαλάσῃ τὰς ἀγριότητας τῆς ψυχῆς καὶ νὰ ῥυθμίξῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν εὐσχημοσύνην, ὡς λέγει ὁ Πλούταρχος.—Τοῖς παλαιοῖς τῶν Ἑλλήνων εἰκότως μάλιστα πάντων ἐμέλησε πεπαιδεῦσθαι μουσικῇ. Τῶν γὰρ νέων τὰς ψυχὰς ᾄοντο δεῖν διὰ μουσικῆς πλάττειν τε καὶ ῥυθμίζειν ἐπὶ τὸ εὐσχημον, χρησίμης δηλονότι τῆς μουσικῆς ὑπαρχούσης πρὸς πάντα καὶ πᾶσαν ἐσπουδασιμένην πράξιν, προηγουμένως δὲ πρὸς τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους. Ὁ Πόλυβιος ἀποδίδει τῶν Ἀρκάδων τὴν ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχαν ἐξαιρετόν παιδιόθεν σπαθὴν τῆς μουσικῆς ὅλοι, πλην μίαν Ἀρκαδικῆς πόλεως τῶν Κυναϊθῶν, τῶν ὁποίων τῆς θηριωδίας αἰτίαν λέγει, ὅτι κατεφρόνησαν ὀλοτέλα τὴν μουσικῇ. Καὶ μὴν ἀπορήσῃ τις, ὅτι εἰς ἀνατροφὴν πτωχῶν παιδίων συμβουλεύω μουσικῇ. Ἀπορον ἤθελε δικαίως φανῆν, ἂν ἐσυμβούλευα τὴν τελείαν καὶ πολυδάπανον μουσικῇ. Ἀλλὰ πρῶτον, εἰς τίνα δὲν εἶναι γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τοὺς πένητας, καὶ ἐξαιρετῶς ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν γεωργῶν μας, πολλοὶ ἔχον καθέναν τὴν λύραν τε; Ἀρκεὶ νὰ μαθητευθῶσι τὰ τέκνα τῶν νὰ λυρίζωσιν ὀλίγον ἁρμονικώτερα. Ἐπειτα, οἱ λυρίζουσι δὲν περιορίζονται εἰς μόνον τὸ ὄργανον, οὐδὲ λυρίζουν μόνον, ἀλλὰ καὶ λυροδοῦν. Πόσῃν ὠφέλειαν δὲν ἤθελαν προξενήσῃν εἰς τοὺς πτωχοὺς; οἱ παιδεύται τῶν πτωχῶν, ἂν εἰς τόπον τῶν ἀνοήτων καὶ πολλακίς ἀσέβων τραγηδίων ἐσύνθεταν διὰ τὰ πτωχὰ παιδάκια ὕμνους εἰς τὸν Θεὸν καὶ τραγῳδία τοιαῦτα, ὅποια νὰ κορύπτωσιν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς τὸ κάλυμμα ἡθικῆν τίνα παραίνουσιν! Ἀλλὰ τοιαῦτα καλὰ πρέπει νὰ τὰ προσμένωμεν ἀπὸ τὸν πολυπλασιασμὸν καὶ τὴν τελειοτέραν διάταξιν τῶν σχολείων μας; πρέπει νὰ τὰ προσμένωμεν, ὅταν καταστήσωμεν καὶ ἡμεῖς παιδευτήριον ἐξαιρετόν τῆς ἀνατροφῆς τῶν πτωχῶν, κατὰ τὸ Φελλεμβεργικὸν περιβόητον παιδευτήριον, καὶ διδασκάλους ἔχοντας τὴν φιλανθρωπίαν τῆς Φελλεμβέργου. Ὁ Σωκρατικὸς οὗτος παιδευτὴς τῶν πτωχῶν παιδίων ἐδιδάχθη ἀπὸ τὴν πείραν, ὅτι ἡ μουσικὴ εἶναι δι' ὅλα τὰ νεαρὰ παιδιά μέσον ἰσχυρὸν πολιτισμοῦ καὶ

μετ' ἡσυχον ἁρμονίαν· νὰ μετριάξῃ τὰς ἀτάκτους ὀρμὰς, νὰ καθαρῶσιν τῆς ψυχῆς τὰ αἰσθήματα, καὶ νὰ τὴν ἀνεγείρῃ εἰς τὰς ὑψηλὰς ἐννοίας. Χρησιμεῖ ἐξαιρετῶς νὰ ἡμερόνη τὰ πάθη, νὰ εὐφραίνειν πρεπωδέστερον τὴν καρδίαν, καὶ νὰ μαλακύνῃ τὴν σκληρότητα τῆς φύσεως ἐκείνων μάλιστα τῶν παιδίων, ὅσα ἔλαβεν εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν ψωμοζητῶν.—ΚΟΡΑΗΣ.

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΡΧΗ.

ΤΑ πρῶτα ἰδιοκτησίας ἀντικείμενα ἦσαν οἱ καρποὶ, τοὺς ὁποίους τις ἐσύναγε, καὶ τὰ θηρευόμενα ἄγρια ζῶα· μετὰ ταῦτα, αἱ σκηναὶ καὶ οἰκίαι, τὰς ὁποίας ἐκτιζε, τὰ ἐργαλεῖα, ὅσα ἐμεταχειρίζετο διὰ νὰ πιάνῃ ἢ μαγειρεύῃ τὴν τροφὴν του, καὶ ὑστερον, πολεμικὰ ὄπλα. Πολλὰ τῶν ἀγρίων φυλῶν εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικῇ δὲν ἐπροχώρησαν ἐπιπεραιτέρω τούτου· διότι λέγεται ὅτι τὰ σπαρτά των, καὶ ὅσα κερδήσωσιν ἀπὸ τὸ μετ' ἄλλοθεν εἰς ἐμπορίον, τὰ φέρουν εἰς τὸ κοινὸν τῆς φυλῆς ταμίειον.

Ποίμνια καὶ ἀγέλαι ἡμέρων ζῶων ἔγιναν ταχέως ἰδιοκτησία. Ἀβελ, ὁ δεῦτερος υἱὸς τοῦ Ἀδάμ, ἦτο φύλαξ προβάτων· πρόβατα καὶ βόες, κάμηλοι καὶ ὄνοι, ἐσυγκρότησαν τὰ πλοῦτη τῶν Ἰουδαίων πατριάρχων, ὡς ἐτι καὶ τῶν νεωτέρων Ἀράβων. Ἐπειδὴ ἐπληθύνθη πρῶτον ὁ κόσμος εἰς τὴν Ἀνατολήν, ὅπως ὑπῆρχε μεγάλη ἀνυδρία, πηγάδια πιθανὸν ὅτι ἔγιναν μετέπειτα ἰδιοκτησία· ὡς μανθάνομεν ἀπὸ τὴν συνεχῆ καὶ σπουδαίαν αὐτῶν μνήμην εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Διαθήκην, καὶ ἀπὸ ἔριδας καὶ συνθήκας περὶ αὐτῶν, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἀναφέρεται, μετὰ τῶν πλέον ἀξιωματικῶν κατορθωμάτων ἐπισήμων ἀνδρῶν, ὅτι ἐσκαψαν ἢ ἀνεκάλυψαν φρέαρ.

Ἡ γῆ, ἣτις εἶναι τὴν σήμερον τόσον ἀξιόλογον μέρος ἰδιοκτησίας, πιθανὸν ὅτι δὲν ἔγινεν εἰς κανένα τόπον ἰδιοκτησία, πλην μακρὸν χρόνον μετὰ τὴν σύστασιν πολλῶν ἄλλων εἰδῶν ἰδιοκτησίας· δηλαδή, ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐπληθύνθη, καὶ ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια. Ἡ πρώτη διαίρεσις γῆς, περὶ τῆς ὁποίας ἀναγινώσκωμεν, ἦτον ἡ μετὰ τὸν Ἀβραμ καὶ Λῶτ· καὶ αὕτη δὲ τοῦ ἀπλουστάτου εἶδους. Ἐάν σὺ ὑπάγῃς εἰς τὰ ἀριστερά, ἐγὼ θέλω ὑπάγειν εἰς τὰ δεξιὰ· καὶ ἐάν σὺ εἰς τὰ δεξιὰ, ἐγὼ εἰς τὰ ἀριστερά.

Εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Καίσαρος περιγραφὴν τῆς Βρετανίας δὲν βλέπονται ἴχνη τινὰ ἰδιοκτησίας εἰς γῆν· ὀλίγα μόνον εἰς τῶν Ἰουδαίων Πατριάρχων τὴν ἱστορίαν· οὐδὲν μετὰ τῶν ἐθνῶν τῆς Βορείης Ἀμερικῆς· οἱ Σκύθαι ῥητῶς λέγεται ὅτι ἰδιοποιοῦντο μὲν τὰ θύραμα καὶ τοὺς οἴκους, ἀλλὰ τὰ λοιπὰ πάντα τῶν αὐτῶν κοινὰ.

Ἰδιοκτησία εἰς ἀκίνητα δὲν ἐξηκολούθει καθ' ἀρχὰς μακρότερον παρ' ὅσον ἐκατεῖχοντο· ἦν, ὅσον καιροῦ διάστημα ἐκατοικοῦσε σπήλαιον τὴν οἰκογένειαν τινός, ἢ ἐβόσκοντο τὰ πρόβατά του ἐπὶ γειτονεῦοντος λόφου, κανεῖς δὲν ἐπεχειροῦσεν, ἢ ἐσυλλογίζετο ὅτι ἔχει δικαίωμα νὰ τὴν ἐνοχλήσῃ ἢ διώξῃ· ἀλλ' ὅτε ἄφινεν ὁ ἄνθρωπος τὸ σπήλαιον, ἢ ἄλλασσε τὴν βοσκὴν τῆς, ὁ πρῶτος, ὅστις τὰ εὗρισκεν ἄδεια, τὰ ἐκυρίευσεν μετὰ τὸ αὐτὸ δικαίωμα, ὡς οἱ προκάτοχοί του· καὶ μετὰ τοῦτον πάλιν ἄλλος ὁ τυχών. Πᾶσα μονιμωτέρα ἰδιοκτησία εἰς γῆν ἦτο πιθανῶς μεταγενεστέρα τῆς πολιτικῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν νόμων· καὶ διὰ τοῦτο, ἐκανονίσθη παρ' αὐτῶν, ἢ κατὰ τοῦ ἡγεμόνος τὸ θέλημα.

ΠΕΡΙ ΝΗΣΤΕΙΑΣ.

ΝΟΜΙΖΟΥΣΙ τινες, ὅτι νηστεία εἶναι ἡ ἀποχὴ μόνον τεσσάρων ἢ ἑξ εἰδῶν τροφῆς. Ἡμεῖς, ὅταν νηστεύωμεν, τότε ἄνω κάτω φέρομεν γῆν καὶ θάλασσαν· τὴν γῆν, διὰ νὰ συνάξωμεν σπέρματα, καρποὺς, ὀπώρας, ἀρώματα, καὶ ὅσα ἄλλα φέει ἐδώδιμα· τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ εὐρωμεν ὄστρακώδεσμα, μαλάκια, κοιλίας, ἐχίνους, καὶ ὅσα ἄλλα περιέχει ζωῆφια, εἰς τὴν γῆσιν δεκτά. Ἐτοιμάζομεν βρώματα ξηρά, ἀλμυρὰ, ὀξέα, γλυκέα· διὰ δὲ τῆς τούτων ἀναμίξεως καὶ κράσεως κατασκευάζομεν τροφὰς πολλὰς καὶ πολυποικίλας, —με ἔλαιον, με οἶνον, με μέλι, με ἀρώματα κατηρητμένα· δι' αὐτῶν δὲ γεμίζομεν τὴν τράπεζαν περισσότερον, παρὰ ὅταν κρεωφαγῶμεν. Ἐπειδὴ δὲ αἱ τοιαῦται τροφαὶ ἐρεθίζουσιν τὴν ὄρεξιν, τρώγομεν καὶ πίνομεν ὑπερ τὸ μέτρον μετὰ δὲ ταῦτα πειθόμεθα, ὅτι νηστεύομεν! Ἡ τοιαύτη νηστεία ἀληθῶς βλάπτει, διότι αἱ προειρημεῖναι τροφαὶ εἶναι δύσπεπτοι, κακόχυμοι, φλογεραὶ· ἐξ αὐτῶν δὲ γίνονται χυμοὶ ἀπεπτοι, δύσκρατοι, ἀλμυροὶ, ὀξεῖς· ἐξ αὐτῶν δὲ δύσπεψιαί, κακοχυμιαί, ἀλμυρὰ φλέγματα, καὶ ἄλλα πολλὰ ὀχληρὰ πάθη ψυχῆς καὶ σώματος.

Ἀλλὰ τίς ἐδίδαξεν αὐτοὺς, ὅτι ἡ τοιαύτη πολυποικιλία τῶν τροφῶν, καὶ ἡ πολυφαγία εἶναι νηστεία; Ποῦ ἀνέγνωσαν, ἢ ἤκουσαν, ὅτι ὅστις ἀπέχει κρέατος καὶ ὀσφίων, ἐκείνος νηστεύει, καὶ τρώγῃ ἄλλα πολλὰ καὶ πολυποικίλα βρώματα; Ἄλλο πράγμα εἶναι ἡ νηστεία, καὶ ἄλλο ἡ πολυφαγία. Νηστεία εἶναι ἡ παντελής ἀφαγία, ἢ ἡ μονοφαγία καὶ ξηροφαγία. Ὅταν ἀπὸ πρωίας ἐως ἐσπέρας οὐδὲν τρώγῃς, τότε νηστεύεις· ὅταν ἔδῃς ἄλλο τρώγῃς, εἴμῃ ἐν εἶδος τροφῆς, ἄρτον, ἢ λάχανον, ἢ ὀπώρας, ἢ ὄσπριον, καὶ τῆτο χωρὶς ἄρτυμάτων, τότε νηστεύεις. Ἡ

τοιαύτη δὲ νηστεία ὄχι μόνον κατ' εὐδαιμονίαν δὲν βλάπτει, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ὠφελεῖ. Οἱ ἀσκηταὶ καὶ οἱ ἐρημίται τοιαύτην νηστείαν πάντοτε νηστεύουσι, καὶ ὁμῶς καὶ ὑγιεῖς εἶναι, καὶ μακρόβιοι γίνονται. Ἡ τοιαύτη νηστεία εἶναι διαίτα πολλὰ ὠφέλιμος· οἱ δὲ σοφοὶ ἱατροὶ εἰς αὐτὴν μᾶλλον παρά εἰς τὰ βότανα ἐλπίζουσι, καὶ δι' αὐτῆς πάμπολλα θεραπεύουσιν ἀρρώσθημα.—ΘΕΟΤΟΚΗΣ.

ΚΑΘΩΣ ἐκάστη τῶν ὥρων τοῦ ἐν αὐτῷ ἐνεργεῖ, διὰ τῶν ἀμεταβλήτων νόμων τῆς φύσεως, ἐπάνω εἰς τῆς μελλούσης τὰ προϊόντα· οὕτω πᾶσα ἡλικία τοῦ ἀνθρώπου, καθὼς ἐξοδευθῆ καλῶς ἢ κακῶς, ἐνεργεῖ ἐπάνω εἰς τῆς ἀκολουθοῦν τὴν εὐδαιμονίαν. Ἡ ἐνάρετος νεότης γεννᾷ βαθυμυθὸν τὴν φρόνημον καὶ ἀκμάζουσιν ἀνδρίαν· καὶ τοιαύτη ἀνδρία εὐκόλως μεταβαίνει ἀφ' ἐαυτῆς εἰς σεβάσμιον καὶ ἡσυχον γῆρας. Ἀλλ' ὅταν ἐκβῇ ἀπὸ τὸν κανονικὸν αὐτῆς δρόμον ἢ φύσιν, ἀταξία συμβαίνει εἰς τὸν ἡθικόν, ὡς καὶ εἰς τὸν φυτικὸν κόσμον. Ἐάν τὸ ἔαρ δὲν ἐκβάλλῃ ἄνθη, τὸ φέρος δὲν θέλει ἔχειν ὠραιότητα, οὔτε τὸ φθινόπωρον καρπὸς. Οὕτω, ἐάν ἀσωτευθῇ ἡ νεότης, ἢ ἀνδρία θέλει εἶσθαι καταφρονητῆ, καὶ τὸ γῆρας ἀθλιον. Ἐάν τοῦ βίαι αἱ ἀρχαὶ ἐστάθησαν ματαιότης, τὰ τέλη του δὲν ἐμποροῦν παρά νὰ ἦναι θλίψις πνεύματος.

ΠΑΡΑΔΟΞΟΙ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ 9.

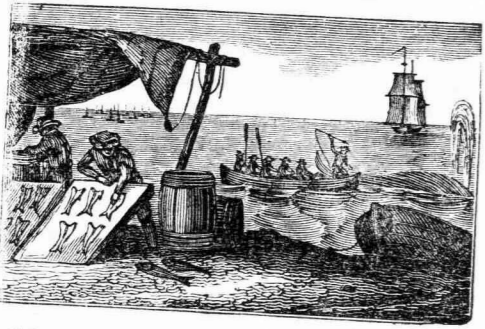
ΠΟΛΥΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ 9 μὲ 9, ἢ μ' ὅποιονδήποτε ἄλλον μοναδικὸν χαρακτήρα, καὶ οἱ σχηματίζοντες τὸ παραγόμενον δύο χαρακτήρες, ἐάν συναφῶσι, θέλουν εἰς ἐκάστην περιστάσιν συμπεσῶσιν εἰς 9· παραδείγματός χάριν, ὁ 9 πολυπλασιαζόμενος μὲ 9 εἶναι 81, καὶ 8 καὶ 1 συναπτόμενοι κάμνουν 9· καὶ οὕτω καθέξῃς.

Οἱ χαρακτήρες οἱ παραστάιντες τὸ κεφάλαιον, τὸ προκύπτει ἀπὸ τὴν σύναψιν τῶν 1 2 3 4 5 6 7 8 9, (δηλαδή, 45,) θέλουν καὶ αὐτοί, ἐάν συναφῶσι, κάμνουν 9.

Τὸ κεφάλαιον τῶν διαφόρων παραγομένων ἢ πολυπλασιῶν τοῦ 9, (9, 18, 27, 36, 45, 54, 63, 72, 81,) ἦγον 405, διαιρούμενον μὲ 9, δίδει πηλίκον 45, καὶ οἱ χαρακτήρες, οἱ σχηματίζοντες εἴτε τὸν διαιρετὸν εἴτε τὸ πηλίκον, συναπτόμενοι, κάμνουν 9.

Πολυπλασιασὸς ὅποιονδήποτε σειρᾶν χαρακτήρων εἴτε μὲ 9, εἴτε μὲ ὅποιονδήποτε τῶν ἐφεξῆς παραγομένων τοῦ 9, δηλαδή, μὲ 18, 27, 36, 45, 54, 63, 72, ἢ 81, καὶ τὸ κεφάλαιον τὸ ἀπὸ τὴν σύναψιν τῶν χαρακτήρων τοῦ παραγομένου θέλει διαιρεῖσθαι μὲ 9.

Πολυπλασιασὸς τὰ 9 ἤφηρα κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν, 1 2 3 4 5 6 7 8 9, μὲ 9, ἢ μὲ ὅποιονδήποτε τῶν παραγομένων τοῦ 9, τῶν μνημονεύθεντων εἰς τὸν τελευταῖον παραγράφον, καὶ τὸ παραγόμενον θέλει ἐκτὴν ὅλων εἶναι ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν χαρακτήρα, πλην τοῦ τύπου τῶν δεκάδων, ὅστις θέλει εἶσθαι 0· ὁ χαρακτήρ δὲ αὐτὸς, πολυπλασιαζόμενος ἐπὶ 9, θέλει δίδειν τὸν πολυπλασιαστήν· ἦγον, ἐάν διαλέξῃς 9 ὡς τὸν πολυπλασιαστήν, τὸ παραγόμενον θέλει εἶσθαι (πλην τοῦ τύπου τῶν δεκάδων) ὅλον μονάδες, 1· ἐάν διαλέξῃς 18, ὅλον δύο, 2· ἐάν δὲ 27, ὅλον τρία, 3· καὶ οὕτω καθέξῃς. Παραλείψῃ τὸν 8 ἀπὸ τὸν πολυπλασιαστὸν, καὶ τὸ 0 θέλει παραμοίως χαθῆν ἀπὸ τὸ παραγόμενον, ἀφίνον αὐτὸ ὅλον 1, 2, 3, κτλ., κατὰ τὴν περιστάσιν.

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΗΤΕΙΑΣ.

ΔΕΝ είναι όλίγα τὰ περιστατικά, όσα συντρέχουν νά καταστήσωσιν αξιόλογον πᾶν τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸ εὐμέγεθες ζῶον, τῆς ἀλώσεως τοῦ ὁποίου τὸν τρόπον σκοπὸν ἔχει νά ἐκθέσῃ τὸ ἄρθρον τοῦτο. Ἐκ τῶν περιστατικῶν αὐτῶν θέλομεν ἀναφέρειν πρῶτον τινά, ὕστερον δὲ περιγράψωσιν συντόμως τὰς μεταξὺ ἀνθρωπίνου εὐφυΐας ἀπὸ τὸ ἐν μέρος, ἔκτινῶδους μὲν πλὴν τερατώδους δυνάμεως ἀπὸ τὸ ἄλλο, φοβερωτάτας μάχας.

1. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΚΗΤΟΥΣ ἢ ΤΗΣ ΦΑΛΑΙΝΗΣ.— Ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς θαλάσσης οἱ πλείότεροι δὲν ἀναπνεύουν ἀέρα—τὸ αἷμα των εἶναι ψυχρὸν—καὶ τὰ νεογνά των γίνονται ἀπὸ αὐγά, τὰ ὁποῖα πάντοτε ἀφίνονται ὑπὸ τοῦ γονέως εἰς τοὺς ἀνέμους καὶ τὰ κύματα. Τὰ κητοειδῆ ὁμοῦ ζῶα ἔχουν αἷμα θερμὸν, πνέουν τὸν ἀέρα, ἔδιδουν εἰς φῶς τὰ νεογνά των ζῶντα, τὰ ὁποῖα ἔ περιθάλλουν καὶ ὑπερασπίζονται ἕως ν' αὐξήσωσι. Ταῦτα προξενοῦν μεγάλην διαφορὰν κατασκευῆς. Ἀναπνεύουν ὄθεν, εὐρίσκονται πάντοτε πλησίον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, καὶ πολλάκις ἔρχονται εἰς αὐτὴν διὰ νά ἀναπνεύσωσιν. Εἶναι θερμοαἷματα ὄθεν καὶ περικαλυμμένα μὲ πάχος ὡς ἔνδυμα. Διὰ τὸ ἔνδυμα δὲ τοῦτο εἶναι προηγουμένως πολὺ τιμα εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἐπάρχον δὲ εἰς τὰς ἀρκτικὰς θαλάσσας δύο Φαλαινῶν εἶδη. Ἡ κοινὴ Γοιηλανδικὴ Φάλαίνα ἔχει μῆκος μὲν ὡς εἰκοσιπέντε πηχῶν, περιφέρειαν δὲ δεκατριῶν ἕως δεκαοκτώ· τὸ δέγμα τῆς εἶναι λεῖον ἔ μελάγχρονον· ἡ οὐρά, μοιολότι κοντῆ, ἔχει πολλάκις ἑννέα ἕως ἑνδεκα πηχῶν πλάτος· ἡ κεφαλὴ εἶναι μεγίστη, καὶ ἀντράχλιος· ἡ ἄνω δὲ σιαγὼν ἔχει σειρὰν τινὰ ἐλασμάτων, προσκολλημένων εἰς τὸ κόκκαλον ἀντὶ ὀδόντων. Ταῦτα, τὰ ὁποῖα εἶναι τὸ φαλαινοκόκκαλον τοῦ ἐμπορίου, ἔχουν ὡς χρῶσους εἰς τὴν κατωτάτην αὐτῶν ἄκραν τρίχας τινὰς, ἔ συγκροτοῦν, ὁπόταν τὸ στόμα ἦναι κατὰ μέρος κλεισμένον, εἶδος κοσκίνου, τὸ ὁποῖον συγχωρεῖ μὲν τὴν ἐξέσδον τοῦ ὕδατος, κρατεῖ δὲ μέσα τὰ πρὸς τροφήν τοῦ ζῶου

χρησιμεύοντα μαλάκια καὶ ὀψάρια, τὰ μετὰ τοῦ ὕδατος συρόμενα εἰς τὴν κοιλότητα. Ὁφθαλμοὺς ἔχει ἀσυμμέτρως μικρούς· ἀπὸ ἀκοῆς δὲ ὄργανα ἔξωθενικὰ στερεῖται παντάπασιν.— Ἡ Φάλαίνα τοῦ δευτέρου εἶδους ἔχει λόφον κερατοειδῆ κατ' ὄλην αὐτῆς τὴν ῥάχιν· εἶναι δὲ ζῶον μεγαλύτερον, πολλάκις τεσσαράκοντα πηχῶν τὸ μῆκος· πολὺ δραστηριώτερον, καὶ ἀκολούθως πολὺ πλέον δυσάλωτον, ἔ ὄχι τόσο παχὺ, ὅσον τὰ τοῦ πρώτου εἶδους.

2. Ἡ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΟΤΗΣ ΤΗΣ ΚΗΤΕΙΑΣ.— Ἰκανὴν ποσότητα χρημάτων καὶ μέγα πλῆθος ἀνθρώπων ἐνασχολοῦν οἱ Ἄγγλοι, οἱ Ὁλλανδοί, ἔ οἱ Ἀγγλαμερικανοί, εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦτο. Τὰ διάφορα μέρη τοῦ ζῶου χρησιμεύειν πολυποικίλως. Ἡ σὰρξ αὐτῆ, ἂν ἔ ἀποβάλλεται παρὰ τῶν Εὐρωπαίων, εἶναι ἡ κυριώτερα τροφή πολλῶν ἀγρίων φυλῶν ἐπὶ τοῦ παραλίου τῶν βορείων θαλασσῶν. Κατασκευάζουν δὲ καὶ παράθυρα ἀπὸ λεπτὰς τινὰς ἡμιδιαφανῆς μεμβράνας, εὐρίσκόμενας εἰς τὸ ζῶον· κάμνουν ὄπλα πολεμικὰ ἀπὸ τὰ ὀστά των, καὶ σχοινία ἀπὸ τὰ νεῦρά του. Τιμιώτατα ὁμοῦ εἶναι τὸ ἔλαιον ἔ τὸ φαλαινοκόκκαλον.

ΦΑΛΑΙΝΟΚΑΡΑΒΑ.— Τὰ πλοῖα ἐφοδιάζονται ἐπιτήδες μὲ ἐργαλεῖα διὰ νά πιάνωσι τὸ κῆτος, νά τὸ κατακόπτωσι, καὶ νά ἐκβάλλωσι τὸ ἔλαιον, ὡς ἔ με πολυαριθμούς κάδους, εἰς τοὺς ὁποίους νά τὸ φυλάττωσιν. Ἀναχωροῦν δὲ, ὥστε νά φθάσωσιν εἰς τὰ βόρεια πλάτη κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ χρόνου.

ΦΑΛΑΙΝΟΠΛΟΙΑΡΙΑ.— Τὸ φαλινοπλοίαριον κατασκευάζεται εἰς τρόπον, ὥστε διαφέρει εἰς πολλὰ ἀπ' ἄλλα πλοίαρια. Εἶναι ἐλαφρότερον, εὐστρωφώτερον, καὶ πλέον ταχυκίνητον· ἔχει δὲ ἑννέα, ἢ ἑνδεκα πηχῶν μῆκος, καὶ δύο ἢ τριῶν πηχῶν πλάτος.

ΟΠΛΑ.— Τὸ κυριώτερον ὄπλον εἶναι τὸ καμάκιον, τοῦ ὁποίου μέρος τι εἶναι κατασκευασμένον ἀπὸ σίδηρον εὐκαμπον, ὥστε νά λυγίξῃ κατ' ὁποιαδήποτε διεύθυνσιν, χωρὶς νά συντριβῆται. Εἰς τὸ καμάκιον προσκολλάται σχοινίον εὐλύγιστον εἰς ἄκρον, πλὴν δυνατὸν. Εἶναι δὲ ὡς 2000 πηχῶν τὸ μῆκος, καὶ ἡ μία τε ἄκρα φυλάσσεται εἰς τὸ πλοίαριον. Σιμὰ τοῦ καμακίου, ἔχουν λόγχας σιδηρᾶς, μὲ ὀξυτάτην ἄκραν ἀπὸ χάλυβα. Χρησιμεύουν δὲ διὰ τὴν τελευταίαν τοῦ κῆτους πλήρωσιν, ἀφοῦ ἀποκάμῃ σχεδὸν ἀγωνιζόμενον.

ΤΡΟΠΟΣ ΤΟΥ ΑΛΙΕΥΕΙΝ ΤΟ ΚΗΤΟΣ.

ΤΑ Φαλαινοκάραβα ἔχουν πάντοτε, ὅταν ὁ καιρὸς τὸ συγχωρεῖ, τουλάχιστον δύο πλοίαρια

τόσον ἔτοιμα, ὥστε δύνανται νά καταβασθῶσιν εἰς τὴν θαλάσσαν εἰς ἐνὸς λεπτοῦ διάστημα. Ὅταν δὲ κρίνεται πιθανὸν ὅτι μέλλουν νά ἴδωσι κῆτη, καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καὶ ἡ τοποθεσία συγχωρῶσι τὴν δίωξιν αὐτῶν, κάθηται ὑψηλὰ ἐπ' τοῦ καταστίου ὁ πλοίαρχος, ἢ ἄλλος τις τῶν ἀξιωματικῶν, ὁ ὁποῖος, μὲ τὴν βοήθειαν τηλεσκοπίου, περιβλέπει διὰ τὴν φαιέρωσιν κῆτους. Εὐθύς ὅταν ἴδῃ κανὲν, εἰδοποιεῖ τοὺς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος φύλακας, τινὲς ἐκ τῶν ὁποίων πηδοῦν πάραντα εἰς πλοίαριον, καταβάζονται, ἔ κινοῦν πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἐφάνη τὸ ὀψάριον. Ἄν ἦναι μέγαν, στέλλεται πάραντα ἔ δεύτερον πλοίαριον πρὸς βοήθειαν· ἐάν δὲ τὰ ὀψάρια ἦναι δύο ἢ πλείοτερα, ἀυξάνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοιαρίων· καὶ κάποτε στέλλονται ὄλα τὰ εἰς τὸ καράβιον ἀνήκοντα.

Ἐπειδὴ τὸ κῆτος εἶναι βαρυνήκοον μὲν, ἀλλ' ὀξυδερκέστατον, προσπαθεῖ πάντοτε ὁ κατευθυντῆς τοῦ πλοιαρίου νά ὑπάγῃ ὀπισθεν αὐτοῦ· ἐξαιρέτως ὁμοῦ εἶναι τοῦτο ἀναγκαῖον, ὅταν ὁ καιρὸς ἦναι γαλήνιος.

Σπανίως μὲν εἶναι τὸ κῆτος ὑπὲρ τὰ δύο λεπτά ἐπὶ τοῦ ὕδατος· ὑπὸ τὸ ὕδωρ δὲ γενικῶς μὲν εἶναι ἀπὸ πέντε ἕως δέκα ἢ δεκαπέντε λεπτά. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, περὶ ἡμισυ μίλιον ἢ καὶ περισσότερον, καὶ ὁ ἄλιεὺς σπανίως δύναται βεβαίως νά εἰκάσῃ ποῦ ἔχει νά μεταφανῇ. Ὅθεν χρειάζεται ἡ μεγίστη ἐπιτηδειότης διὰ νά σιμῶσιν εἰς τὸν ἀρκετὰ, κατὰ τὴν ὀλιγοχρόνιον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν διατριβὴν του.

Ὅταν δὲ τὸ κῆτος εὐρίσκειται εἰς τοῦ ὕδατος τὴν ἐπιφάνειαν, ἀναίσθητον τῆς πλησιάσεως τῶν ἐχθρῶν του, ὁ τολημρὸς ἄλιεὺς κωπηλατεῖ κατευθεῖαν πρὸς αὐτὸ, καὶ, μίαν στιγμὴν πρὶν ἐγγίξῃ εἰς τὸν ἰχθύν τὸ πλοίαριον, χῶνει τὸ καμάκιον εἰς τὰ νῶτά του. Τὸ πληρωμένον κῆτος, εἰς ἐκπληξιν ἔ ἀγωνίαν, βάλλει ὄλας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις διὰ νά ἀποφύγῃ. Τότε εἶναι ἡ ὥρα τοῦ κινδύνου. Τὸ πλοίαριον ὑποβάλλεται εἰς τοὺς πλέον σφοδρούς κτύπους ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἢ τὰς πτέρυγας τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλ' ἐξαιρέτως ἀπὸ τὴν βαρυτάτην αὐτοῦ οὐρὰν, ἣτις περισειεται κάποτε εἰς τὸν ἀέρα μὲ ὀρυιὴν τόσον τρομερὰν, ὥστε καὶ πλοίαριον καὶ ἄνθρωποι ὑπόκεινται εἰς κοινὸν ὀλεθρον.

Ἀμέσως, ἀφοῦ γένη ἀφαντος ὁ ἰχθὺς, ὑψόνεται εἰς τὸ πλοίαριον σημαία ἐπὶ ῥάβδῳ, βλέποντες τὴν ὁποίαν οἱ ἐπὶ τοῦ καραβίου φύλακες εἰδοποιοῦν εὐθύς τοὺς λοιποὺς τῶν ναυτῶν, διὰ κτύπου ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, καὶ ὁμοχρόνον ἔ συνεχῶς κραυγῆς. Οἱ κοιμώμενοι ἐξυπνοῦν πάραντα, πηδοῦν ἀπὸ τὰς κλῖνας των, τρέχουν εἰς τὸ κατάστρωμα μὲ τὰ φορέματά των εἰς τὰς

χειρας, καὶ ἐμβαίνουν σωρηδὸν εἰς τὸ πλοίαριον ἡμίγυμνοι, ἐνῷ τὸ ψῦχος εἶναι αὐστηρότατον.

Τὸ κῆτος, γενικῶς, προσπαθεῖ νά φύγῃ ἀπὸ τὸ πλοίαριον, βυθιζόμενον ὑπὸ τὸ ὕδωρ. Τόσον δὲ ταχέως κινεῖται κάποτε, ὥστε σύρει ὄλα τὰ σχοινία ἔξω τοῦ πλοιαρίου εἰς διάστημα ὀκτῶ ἢ δέκα λεπτῶν. Ἐάν δὲ τοῦτο συμβῇ πρὶν φθάσῃ βοήθεια, χάνονται ὀλότελα ἔ τὰ σχοινία ἔ τὸ ὀψάριον. Ὅθεν, διὰ νά βραδύνεται, ὅσον τὸ δυνατόν, ἡ φυγὴ τοῦ κῆτους, περιτυλίσσει ὁ ἄλιεὺς, ὅστις τὸ ἐκτύπησε, δις ἢ τρίς τὸ σχοινίον περὶ εἶδος τι πασσάλου, προσηλωμένῳ ἐπιτήδες δέκα ἢ δώδεκα δακτύλας ἀπὸ τὴν πρῶτην τοῦ πλοιαρίου. Τοῦ σχοινίου ἢ τριβῆ, ἐνῷ περιστρέφεται εἰς τὸν πάσσαλον τοῦτον, εἶναι τοσαύτη, ὥστε συνεχῶς περικυκλόνεται ὁ ἄλιεὺς ἀπὸ κἀπνόν· καὶ, ἂν τὸ ξύλον δὲν ἐβρέχετο ἀδιακόπως, πιθανὸν ὅτι ἤθελεν ἀνάψειν τὸ πλοίαριον. Πᾶς ὁ ἐπὶ τοῦ πλοιαρίου ἀνάγκη νά ἔχη τὴν μεγίστην προσοχὴν, ἐνῷ σύρονται ἔξω τὰ σχοινία· καθότι ἐπακολουθήματα τὰ πλέον σπουδαῖα ἐπρωξενήθησαν ἐνίστε ἀπὸ ἀμέλειαν τὴν πλέον στυδανήν· Ὅταν τύχῃ νά ἐμπλεχθῇ τὸ σχοινίον, καὶ δὲν ἐπιτύχωσι νά τὸ ἐξεμπλέξωσιν ἀμέσως, σύρει κάποτε τὸ πλοίαριον ὑποκάτω τοῦ ὕδατος, καὶ οἱ ναῦται βυθίζονται εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ σιμόνουσα στενοχωρία πλοιαρίου, διὰ σχοινίου ἔλλειψιν, ἐμφανίζεται ἀπὸ τὴν ὕψωσιν κωπίου, εἰς τὸ ὁποῖον προστίθεται δεύτερον, τρίτον, ἢ ἔ τέταρτον, ὡς ἡ χρεία τὸ καλέσῃ. Ἡ ταχύτης, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ κῆτος συνήθως καταβαίνει πρὸς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, εἶναι πρὸς ὀκτῶ μίλια τὴν ὥραν.

Τριάκοντα λεπτά, κατὰ μέσον ὄρον, μὲν εἶναι τὸ πληρωμένον κῆτος ὑποκάτω τοῦ ὕδατος, ἐκτὸς ὅταν ἦναι τὰ ὕδατα ῥηχά· τότε τὸ διάστημα τοῦ καιρῶ εἶναι πολὺ μακρότερον. Ὅσον δὲ ταχύτερα κινεῖται, τόσον βαθύτερα καταβαίνει· καὶ ὅσον μακρότερον χρόνος διάστημα μὲν εἶναι ὑποκάτω τοῦ ὕδατος, τόσον περισσότερα ἢ ἀποκάμωσις του, καὶ ἡ ἐπακόλουθος εὐκολία τοῦ ν' ἀλωθῇ. Πάραντα ὅταν μεταφανῇ, σπεύδον πρὸς τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκειται τὰ πρὸς βοήθειαν πλοίαρια, καὶ, ὡς τὸ φθάσωσιν, ἐμπήγει ἕκαστος ἄλιεὺς εἰς τὴν ῥάχιν αὐτοῦ τὸ καμάκιον του, ὄλα ὁμοῦ τρία, τέσσαρα, ἢ πλείοτερα, κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ κῆτους ἔ τὴν φύσιν τῆς τοποθεσίας. Συχνότερα ὁμοῦ καταβαίνει δι' ὀλίγα λεπτά, ἀφοῦ λάβῃ τὸ δεύτερον καμάκιον, καὶ ἀναγκάζει τὰ λοιπὰ πλοίαρια νά περιμένωσι τὴν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐπιστροφὴν τῆς. Κτυπεῖται ὕστερον μὲ λόγχας, αἰτινες ἐμπήγονται εἰς τὸ σῶμά του, ἔ, εἰ δυνατόν, εἰς τὰ ζωτικὰ τε μέρη. Αἰεποθυμημένον, τέλος, ἀπὸ πληγᾶς πολυαριθμῆς ἔ ἀπὸ τὴν

ἀφθονον τοῦ αἵματος ῥοήν, φανερόναι τὴν προσέγγισιν τῆς διαλύσεως του, ἀπορρίπτον ἐκ τῶν ῥωθῶνων αὐτοῦ μίγμα αἵματος ὁμοῦ μετὸν ἀέρα καὶ τὴν μύξαν, τὰ ὁποῖα συνήθως ἐκπνέει, καὶ τελευταῖον, ἀναπέμπον αἶμα καθαρὸν μόνον. Ἡ θάλασσα, κατὰ μέγα διάστημα ὀλόγυρα, βάπτεται μετὸ αἷμά του, καὶ ὁ πάχος, τὰ πλοιάρια, καὶ οἱ ἄνθρωποι καθυγραίνονται πολλάκις ἀπὸ τὸ αὐτό. Σημειώνει δὲ ἔτι τὴν ὁδὸν τῆς πλατείας σειρὰ ἐλαίου, ῥέοντος ἐκ τῶν πληγῶν του.

Πρὸ τῆς τελευταίας τῆς ἀλώσεως σπαράσσεται σφοδρῶς, ὑψώνει καὶ περισεύει τὴν οὐρανὸν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα, προξενοῦν κρότον, ὅστις ἀκούεται μίλια μακρὰν. Ὅταν δὲ ἀποθνήσκῃ, γυρίζει ἐπάνω εἰς τὴν ῥάξιν ἢ τὴν πλευρὰν του, — συμβάν εἰς τοὺς ἀλωτάς χαροποιέστατον, τὸ ὁποῖον ἀναγγέλλουν διὰ τῆς καταβάσεως τῶν σημαῖων των, συναδευμένης μετὰ τρεῖς ζωηρὰς κραυγὰς.

Ἡ παρατηρούμενη εἰς τὸ πληγνόμενον κῆτος μεγάλη ἀδυναμία ὅταν πρῶτον μεταφανῇ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἀφοῦ κατέβῃ κατὰ κάθετον 700 ἢ 800 ὀργυῖας, ἢτοι περὶ τῆς 2000 πήχεις, προέρχεται ἀπὸ τὴν σχεδὸν ἀπίστευτον κατάθλιψιν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀναγκαιῶς ὑπεβλήθη. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ σώματος μεγάλου κῆτους ἐμπορεῖ νὰ λογιζέται ὡς 684 τετραγωνικῶν πήγων. Τοῦτο, ὑπὸ τὸ κοινὸν βάρος τῆς ἀτμοσφαιράς μόνον, πρέπει νὰ ὑποφέρει θλίψιν 3,104,640 λιτρῶν τῆς Ἀγγλίας, ἢ 1386 τόνων. Ἄλλ' εἰς τὸ βάθος 800 ὀργυῖων, ὅπου ὑπάρχει στήλη ὕδατος ἴση κατὰ τὸ βάρος μετὰ περίπου 152 ἀτμοσφαιράς, ἢ ἐπὶ τοῦ ζῶου θλίψις πρέπει νὰ ἐξισοῦται μετὰ 211,000 τόνους. Εἶναι δὲ οὗτος βαθμὸς θλίψεως, τὸν ὁποῖον δὲν ἐμπορεῖ νὰ συλλάβῃ ὁ ἡμέτερος νοῦς πλην ἀτελέστατα. Θέλουμεν ἴσως τὸν καταλάβειν καλῆτερα, ὅταν εἰδοποιηθῶμεν, ὅτι ὑπερβαίνει κατὰ τὸ βάρος ἐξήκοντα τῶν μεγίστων πλοίων τοῦ ναυτικῆ τῆς Ἀγγλίας, ὀπλισμένων, ἐφωδιασμένων, καὶ κατὰ πάντα ἐτοιμῶν διὰ ἐξαμηνιαῖον περίπλουν.

Ἐκαστον πλοίαριον, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἐλληγῶθη κῆτος, φέρει σημαίαν· καὶ προσέτι τὸ καράβιον, εἰς τὸ ὁποῖον τοιαῦτα πλοιάρια ἀνήκον. Χρησιμεύουν δὲ τὰ σύστημα ταῦτα νὰ φανερώσωσιν εἰς τὰ περικύκλω πλοῖα τὸ εἰς τὸν ἐπιπεριπλεγμένον ἰχθὺν ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ σημαιοφόρου πλοίου.

Διαφέρει μεγάλως τοῦ καιροῦ τὸ διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον πιάνονται τὰ κῆτη. Βέβαιον εἶναι, ὅτι ἀλώθησαν τινὰ εἰς δεκαπέντε λεπτῶν διάστημα· ἐνῶ ἄλλα μόλις ὑπέκλιναν εἰς τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα ὥρας. Κατὰ μέσον ὄρον, ἀρκοῦν πιθανῶς δύο ἢ τρεῖς ὥραι. — Τινὰ κῆτη συμβαίνει νὰ φονευθῶσιν ἀπὸ ἐν καμάκιον, ἐνῶ

ἄλλα ὄχι μεγαλῆτερα ἀπέφυγαν ἀπὸ τέσσαρα, πέντε, ἢ καὶ πλείοτερα. Κάμμιαν φορὰν ἀλίσκονται τὰ κῆτη ἐξ ἀπροόπτου, ἐμπλεκόμενα ἔπι περιτυλισσόμενα ἀφ' ἐαυτῶν εἰς τὰ σχοινία.

Ἀφοῦ τὸ κῆτος θανατωθῆ, τὸ δένει πρῶτον εἰς πλοίαριον, τὸ ἐξεμπλέκουν ἔπειτα ἀπὸ τὰ σχοινία, καὶ τὸ κωπηλατῶν ὄλοι ὁμοῦ οἱ ναῦται πρὸς τὸ καράβιον. Ἐκεῖ ἀφαιροῦν τὸ πάχος, καὶ, ἀνασύροντες αὐτὸ εἰς τὸ κατάστρωμα, ἢ τὸ βράζον ἀμέσως πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ ἐλαίου, ἢ τὸ στοιβάξουν εἰς κάδους διὰ μετακομιδὴν εἰς τὴν πατρίδα των.

ΔΙΗΓΕΙΤΑΙ ὁ ἅγιος Ἰερώνυμος, ὅτι, κατοικῶν ὁ μακάριος ἀπόστολος Ἰωάννης εἰς τὴν Ἐφεσον εἰς τὸ βαθύτατον αὐτοῦ γῆρας, ἐφέρετο μετὰ δυσκολίας εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐπάνω εἰς τῶν μαθητῶν τοὺς βραχιόνας· ἀλλὰ, μὴ δυνάμενος νὰ κάμῃ μακρὰν ὁμιλίαν, δὲν τῆς ἔλεγε τίποτε παρὰ τὸ, Ἐκείνη, ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Τέλος πάντων, οἱ μαθηταὶ καὶ ἀδελφοὶ βαρυνθέντες ν' ἀκούωσι τὸ αὐτὸ πάλιν καὶ πάλιν, εἶπαν, Κύριε, διατί λέγετε πάντοτε τοῦτο; Ὁ Ἀπόστολος τότε ἔκαμε τὴν ἄξιαν ἐαυτοῦ ἀποκριθὼν ταύτην, Ἐπειδὴ εἶναι ἡ τοῦ Κυρίου ἐντολή· ἔ, ἂν αὐτὴν μόνην ὑπακούετε, ἀρκεῖ.

Ο ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΟΣ, ἦγεν, ὅστις ἔχασε τὴν συνείδησιν, δὲν ἔχει πλέον τίποτε ἄξιον νὰ φυλαχθῆ. Αὐτὴν λοιπὸν πρόσεχε μὴν ἀμελήσῃ. Δεύτερον, ἐπιμελοῦ τὴν ὑγίαν σου· καὶ, ἂν ἔχῃς αὐτήν, δοξολογεῖ τὸν δοτῆρα Θεόν, ἔ τιμα τὴν ὑστερον ὑπὸ τὴν εὐσυνειδησίαν· διότι ἡ ὑγία εἶναι τὸ δεύτερον ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς οἱ θνητοὶ ἐμποροῦμεν ν' ἀπολαύσωμεν, — ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον ἀργύριον δὲν δύναται ν' ἀγοράσῃ.

Ἡ ποιότης πράξεως τινὸς κρέμεται ἀπὸ τὸν σκοπὸν, μετὰ τὸν ὁποῖον γίνεται. Ἐάν σὺ εἰς ψωμοζήτην Πεντάδραχμον μετὰ σκοπὸν νὰ συντρίψῃ τὴν κεφαλὴν σου, καὶ αὐτὸς τὸ πιάσῃ καὶ ἀγοράσῃ τροφίμα, τὸ φυσικὸν μὲν ἀποτέλεσμα εἶναι καλόν· ἀλλ' ὡς πρὸς ἐμὲ ἢ πρὸς ἄλλους εἶναι κακίστη. Παρόμοια καὶ τὰ τῆς θρησκείας, ἐάν δὲν πράττωμεν αὐτὰ μετὰ σκοπὸν νὰ εὐαρεστῶμεν τὸν Θεόν, δὲν ἰσχύουν τίποτε.

Ο ΤΙΤΟΣ, συνδειπνῶν μετὰ τοὺς φίλους του, ἐνθυμήθη ὅτι κανεὶς δὲν τὸν ἐξίτησε κάμμιαν χάριν ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν, καὶ λυπούμενος ἐφώναξεν, Ἐχασα, φίλοι μου, ταύτην τὴν ἡμέραν!

Εἰς τὸ παντέφορον ὄμμα τοῦ Θεοῦ αἱ πλεονεχίαι μας πράξεις εἶναι γυμναῖοι καὶ τετραχηλισμένοι.

ΣΤΙΚΡΙΣΙΣ ΤΩΝ ΗΜΕΤΕΡΩΝ ΜΕΤΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ.

Εἰς τὰ στοιχειώδη σχολεῖα τῶν Εὐρωπαίων, τὰ παιδία διδάσκονται, ἐκτὸς τῆς ἀναγνώσεως καὶ τοῦ γραψίματος, ἔτι τὰ στοιχεῖα, ἢ τὰς ἀναγκαϊότερας γνώσεις πολλῶν ἐπιστημῶν· ὥστε, μετὰ τριῶν ἐνιαυτῶν διατριβῆν αὐτοῦ, ἐκβαίνει ὁ μαθητῆς γυμνασιμὸς κάλλιστα εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ καλλιγραφίαν, ἔτι ἐγκρατῆς τῶν ἀρχῶν τῆς Ἀριθμητικῆς, Θεογνωσίας, Κατηχήσεως, Φυσικῆς Ἱστορίας, Γεωγραφίας, κτλ.

Εἰς τὰ ἰδικὰ μας κοινὰ σχολεῖα, ἀφοῦ διατριβῆ ὁ νέος τὸλιγώτερον ἐξ ἐνιαυτοῦ, ἐξερχεται μόλις ἐξέυρων νὰ κακοδιαβάξῃ, σπανίως δὲ ἔτι νὰ κακογράψῃ. Ἀριθμητικὴ δὲ, Φυσικὴ Ἱστορία, Γεωγραφία, κτλ., εἶναι μαθήματα Φιλοσοφικά, ἔτι πρέπει νὰ διδάσκονται μετὰ τὰ Γραμματικά!

Εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ στοιχειώδη σχολεῖα, παραδίδονται μετὰ τὴν καλῆτερον μέθοδον τοῦ καιροῦ, καὶ τὰ παιδία προχωροῦσι βαθμηδὸν ἀπὸ τὰ γνωστὰ εἰς τὰ ἀγνωστὰ, καὶ ἀπὸ τὰ εὐκόλα εἰς τὰ δύσκολα.

Εἰς τὰ ἰδικὰ μας, κυριεῖται ἡ μεγαλωτάτη ἀμεθοδία, καὶ τὰ δυστυχῆ παιδία ἀπαντῶσιν εὐθύς εἰς τὴν ἀρχὴν ἀκαταμαχῆτους δυσκολίας.

Ἐκεῖ, ἡ μετάβασις ἀπὸ κατωτέραν τάξιν εἰς ἀνωτέραν εἶναι μετὰ τὴν ἀναλογίαν διαταγμένη, ὥστε τὸ παιδίον προβαίνει δὲν ἀπαντᾷ τὴν παραμικρὰν δυσκολίαν· διότι εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν ἀρχίζει πάντοτε ἀφ' ὅπου ἐπαυσε εἰς τὴν κατωτέραν, καὶ προχωρεῖ οὕτως ἀπὸ τὰ γνωστὰ εἰς τὰ ἀγνωστὰ.

Εἰς ἡμᾶς, τὸ μεταξὺ μιᾶς καὶ ἄλλης τάξεως διάστημα εἶναι χάος βαθύτατον, καὶ, διὰ νὰ τὸ πηδήσῃ τὸ ταλαιπώρον παιδίον, κινδυνεύει νὰ κατακρημνισθῆ καὶ νὰ κομματιασθῆ· ἔτι παρὰδειγμα ἄς φέρωμεν τὸν ἀπὸ τὸ Κοινὸν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον προβιβασμὸν. Ἀφοῦ τὸ παιδίον μετὰ πολυετίαν συνειθίσῃ νὰ διαβάξῃ ὀλίγον εἰς τὸ κοινὸν σχολεῖον, προβιβάζεται ἀμέσως εἰς τὸ Ἑλληνικόν, καὶ ἐκεῖ ἀρχίζει ν' ἀποστηθίσῃ δις καὶ τρις ὀλοκλήρους ὀρθογραφίας κανόνων τῆς γραμματικῆς, χωρὶς νὰ ἐξεύρῃ εἰς ποίαν γλῶσσαν νὰ τοὺς ἐφαρμόσῃ· διότι εἰς κάμμιαν μέχρη τοῦδε δὲν ἐδυναμώθη.

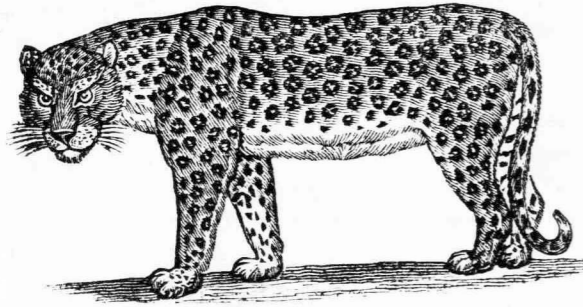
Εἰς τὴν Εὐρώπην, τέλος πάντων, ἕως ἔτι αὐτὰ τὰ ἀγγλικά παιδία τρέχουσι μετὰ προθυμίαν εἰς τὸ σχολεῖον· διότι ἐκεῖ τ' ἀναμένει φιλόστοργος πατήρ, ὅστις μετὰ ἡμερον τρόπον καθησυχάζει τὸν περιεργον αὐτῶν νοῦν.

Εἰς ἡμᾶς, μετὰ μεγάλην δυσκολίαν, ἢ, νὰ εἶπω καλῆτερα, μετὰ βίαν μεγάλην δυνάμεθα νὰ στελλώμεν εἰς τὸ σχολεῖον καὶ αὐτὰ τὰ ὀπωσοῦν

ἡλικιωμένα παιδία· καὶ διατί; — ἐπειδὴ, ἐκτὸς ὅτι ἀηδιάζουσι ἀπὸ τὸν μονότονον μηχανισμόν, ἐξεύρουσιν, ὅτι θέλουσι ἀπαντήσῃν ἐκεῖ σκληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον δῆμιον, ὅστις μετὰ παντοῖα κολαστήρια καταγίνεται νὰ σβύσῃ καὶ τὸν μικρότατον σπινθῆρα τῆς περιεργείας των. — Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

Ἀριθμητικὴ, — ἐκφωνεῖ δικαιοτάτα ὁ κύριος Λασσάνης, — Φυσικὴ Ἱστορία, Γεωγραφία, κτλ., εἶναι μαθήματα Φιλοσοφικά, καὶ πρέπει νὰ διδάσκονται μετὰ τὰ Γραμματικά! Καὶ ὑπομονή, ἂν ἡμελοῦντο τὰ χρήσιμα ταῦτα μαθήματα εἰς τὰ κοινὰ μόνον σχολεῖα· ἀλλὰ πόσα σχολεῖα δὲν ὑπάρχουν, Ἑλληνικά ὀνομαζόμενα, καὶ Μεγάλα ἐπονομαζόμενα, εἰς τὰ ὁποῖα οὔτε Ἀριθμητικὴ ποτὲ παραδίδεται, οὔτε Γεωγραφία, οὔτε Ἱστορία, ἀλλὰ μόνον ξηρὰ τινὰ ἔτι πτωχὰ Γραμματικά, ἐπιτήδεια νὰ γενῶσι τῆς ἀλαζόνας Λογιωτάτης! Κάκιστα ἐφωδιασμένος ἐξερχεται εἰς τὸν κόσμον ὁ νέος ἐκεῖνος, ὅστις ἄλλο τί δὲν ἐγνώρισε διὰ τῆς πολυχρονίης αὐτοῦ σπουδῆς παρὰ τοὺς κανόνας τῆς Γραμματικῆς καὶ ὀλίγας τινὰς Ἑλληνικὰς λέξεις. Σκοπὸς κορυφαῖος ἐκάστου σχολείου χρεωστὴ νὰ ἦναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν νοερῶν δυνάμεων, ἔτι ἡ μετάδοσις γνώσεων ὀφελίμων, ὁποῖαι εἶναι ὄχι μόνον αἱ περὶ Γραμματικῆς, ἀλλὰ καὶ αἱ Γεωγραφικαί, Ἱστορικαί, Χρονολογικαί, Μαθηματικαί, Φυσικαί, Πολιτικαί, Ἠθικαί, καὶ Θρησκευτικαί. Ἄλλ' ἐκ τῶν ἡμετέρων πολλοὶ, ἀμελοῦντες ὅλα ταῦτα, περιορίζονται εἰς τὰ πολύτιμα καὶ σεβάσματα Γραμματικά των, ὡς οἱ Ἱατροκάπηλοι εἰς τὰς παρακείας των. — Εἰς τὴν Εὐρώπην τὰ παιδία προχωροῦσι βαθμηδὸν ἀπὸ τὰ γνωστὰ εἰς τὰ ἀγνωστὰ, καὶ ἀπὸ τὰ εὐκόλα εἰς τὰ δύσκολα, λέγει ὁ κύριος Λασσάνης. Ἄλλ' ἡμεῖς διδάσκουμεν τὴν γλῶσσαν, ἢτις ἐγράφετο πρὸ διςχιλίων ἐτῶν εἰς τὰ παιδία σχεδὸν ἀγνωστοῦντα τὴν σήμερον ὁ μιλόντων ἡμεῶν· ἔτι βασανίζουμεν ἀνηλεῶς τοὺς ἀθῶους ἡμῶν μαθητὰς, ἀπαιτῶντες παρ' αὐτῶν νὰ καταλάβωσι Δημοσθένην καὶ Θεοκυδίδην, ἐνῶ οὔτε τῆ Κοραῆ τὰ Προλεγόμενα οὔτε τοῦ Κοῦμα τὰς Ἱστορίας δύναται σαφῶς νὰ ἐννοήσωσιν. Ἄλλὰ τί λέγω νὰ ἐννοήσωσι! πόσα παιδάρια σπουδάζουν Λουκιανὸν καὶ Πλούταρχον, τὰ ὁποῖα μόλις ἐμποροῦν νὰ ἀναγνώσωσι δέκα στίχους χωρὶς νὰ κάμωσι δέκα σφάλματα!

Τῶν ἀδυνάτων εἶναι νὰ κρατῶμεν τὰ σῶματά μας πολὺν καιρὸν ἐδῶ· εἶναι φθαρτὰ, ἔτι θέλουσι τραπῆν εἰς κόνιν· πρέπει νὰ χωρισθῶμεν ἀπ' αὐτὰ πρὸς ὀλίγον· ἐάν δ' ἐπιθυμῶμεν εὐτυχῶς πάλιν νὰ τὰ ἐνταμώσωμεν, πρέπει νὰ τὰ μεταχειρίζομεθα τώρα μετὰ σφαιρόσφην ἔτι σεβασμὸν.

Ο ΛΕΟΠΑΡΔΑΛΙΣ.

Ο ΛΕΟΠΑΡΔΑΛΙΣ, ἢ Λεοντόπαρδος, εὐρίσκειται μὲν καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀλλὰ πλεονάζει εἰς τὴν Νότιον Ἀφρικὴν. Διαφέρει δὲ ἀπὸ τὸν πάνθηρα ὄχι μόνον κατὰ τὸ σχῆμα τῶν κηλίδων, ἀλλὰ καὶ διότι ἔχει κατασκευὴν σώματος λεπτότεραν, καὶ μηρία ὄχι τόσο μακρὰ ἀναλόγως τοῦ μεγέθους αὐτοῦ. Τὸ φαινόμενον τοῦ εἰς ἀγρίαν κατάστασιν Λεοπαρδάλεως εἶναι τῶντι ὥραϊον, τὰ κινήματά του χαριέστατα, καὶ ἡ ἀναμείσον βράχων καὶ δασῶν ἐκκίνησις του παντάπασιν ἐκπληκτικὴ. Θηρεύει δὲ λαγούς, πιθήκους, καὶ εἶδη τινὰ ἐλάφων· καὶ προξενεὶ ὄλεθρον φοβερὸν εἰς καμήλους, ἵππους, αἰγας, πρόβατα, καὶ ἄλλα ζῶα οἰκιακά.

Ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ παραλίου τῆς Ἀφρικῆς, βλέπεται συνεχῶς τὴν νύκτα ὁ Λεοπαρδαλις εἰς τὰ χωρία τῶν Μαύρων οἰτινες, ἀμαθέστατοι ὄντες καὶ δεισιδαιμονέστατοι, θεωροῦν αὐτὸν ὡς ζῶον ἱερὸν, καὶ οὐδέποτε ζητοῦν νὰ τὸν διώξωσι, μολονότι ἐκεῖνος καὶ τὰ παιδιά καὶ τὰς γυναῖκας τῶν πολλὰκις ἀφανίζει. Εἰς τὸ Ἀκρωτήριο δὲ τῆς Καλῆς Ἑλπίδος, ὅπου ὀλίγον αὐτὸν σεβάζονται, εἶναι δειλότερος καὶ ἀτολμότερος κατὰ τοῦ ἀνθρώπου. Ὅθεν αὐτοῦ, ἀρπάζει μὲν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἀπροφύλακτον τι πτωχὸν παιδίον, ἀλλὰ σπανίως ἢ σδέποτε τολμᾷ νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τινος ἀνδρὸς, ἐκτὸς ὁπόταν καταστήσῃ εἰς τὸ ἄκρον ἢ στενοχωρία του. Πιάνεται δὲ ὄχι μόνον διὰ τοῦ κυνηγίου, ἀλλὰ καὶ εἰς παγίδας ἀπὸ ξύλου καὶ πέτρας μεγάλας κατεσκευασμένας· καὶ τιμᾶται τόσο διὰ τὴν σάρκα, ὅσον διὰ τὸ δέρμα του, τὸ ὁποῖον πωλεῖται ἀκριβώτατα. Τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, προσέτι, μεταχειρίζονται οἱ Μαῦροι εἰς κατασκευὴν περιδεραιῶν, βραχιονίων, καὶ ἄλλων γυναικείων καλλωπισμάτων· καὶ περιπλέον, ὡς φυλακτῆρια κατὰ τῆς μαγείας.

Μολονότι κατὰ δύναμιν καὶ ἀφοβίαν ὁ Λεοπαρδαλις εἶναι πολὺ κατώτερος τοῦ λέοντος ἢ τῆς Βεγγαλικῆς τίγριδος, καὶ μολονότι κοινῶς φεύγει ἀπὸ τὸν ἀνθρώπου, πλὴν εἶναι ζῶον ὑπερβολῆ δραστήριον καὶ μανιώδες, καὶ ὅταν καταστήσῃ

εἰς ἀπελπισίαν, γίνεται ἀνταγωνιστὴς τρομερότατος. Πολλάκις μάχεται πεισματωδῶς ἐναντίον τῶν κυνηγῶν αὐτοῦ, τόσο, ὥστε κάποτε καὶ ὑπερισχύει. Τὸ ἐφεξῆς εἶναι παράδειγμα τῶν μεταξὺ θηριώδους καὶ ἀνθρώπινου δυνάμεως ἀπλησιζόμενων τούτων μαχῶν· συνέβη δὲ εἰς τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλπίδος, κατὰ τὸ 1822 ἔτος.

Ἄνθρωποι Ἀφρικανοὶ γεωργοὶ, ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τὸ κυνήγιον, ἀπήντησαν εἰς βενώδη τινὰ φάραγα ἕνα Λεοπαρδαλιν, τὸν ὁποῖον ἀμέσως ἐδίωξαν. Κατὰ πρῶτον μὲν ἐζήτησεν ἐκεῖνος νὰ σωθῆ, ἀναβαίνων κρημνὸν τινὰ· ἀλλὰ στενοχωρηθεὶς παραπολὺ, καὶ πληγωμένος ἤδη ἀπὸ σφαῖραν τρυφερίου, ἐγύρισεν ὀπίσω κατὰ τῶν κυνηγῶν μὲ τὴν εἰς τοιαύτας ἀνάγκας συνήθη αὐτοῦ μανιακὴν ἀγριότητα, καὶ πηδήσας κατεπάνω τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις πρῶτον ἐπυροβόλησεν, ἐτίναξεν αὐτὸν ἀμέσως ἀπὸ τὸν ἵππον εἰς τὴν γῆν, δαγκάνων τὸν ὦμόν του, καὶ κατασχίζων αὐστηρῶς μὲ τοὺς ὄνυχας μίαν τῶν παρεῶν τῶν. Ὁ ἄλλος κυνηγός, βλέπων τὸν κίνδυνον τοῦ συντρόφου τῶν, ἐπήδησεν ἀπὸ τὸν ἵππον, καὶ ἐπεχείρησε νὰ τρυφερίσῃ τὸν Λεοπαρδαλιν διὰ μέσου τῆς κεφαλῆς· ἀλλ' εἴτε ἀπὸ τρόμον, εἴτε ἀπὸ φόβον μὴ πληγῶσθαι τὸν φίλον τῶν, εἴτε ἀπὸ τὰ ταχέα τοῦ ζῶου κινήματα, ἀπέτυχε κατὰ δυστυχίαν. Ὁ Λεοπαρδαλις τότε, ἐγκαταλείψας τὸν πρηνῆ αὐτοῦ ἐχθρὸν, ἐχύθη μὲ διπλὴν μανίαν κατεπάνω τοῦ δευτέρου ἀνταγωνιστοῦ, καὶ τόσο δὲ σφοδρὰ καὶ αἰφνιδίᾳ ἔπαιον ἢ ὀρμῆ του, ὥστε, πρὶν λάβῃ καιρὸν νὰ διαπεράσῃ αὐτὸν ὁ γεωργὸς μὲ τὸ κυνηγετικὸν μαχαίριον, τῷ ἐκτύπησεν εἰς τὴν κεφαλὴν τὸ ἄγριον θηρίον μὲ τοὺς ὄνυχας, καὶ πραγματικῶς ἐξέσχισεν τὸ κόκκαλον τὸ ἀνωθεν τῶν ὀφθαλμῶν τῶν. Εἰς τὴν φοβεράν ταύτην κατάστασιν, ἐπιείσθη ὁ κυνηγὸς μὲ τὸν Λεοπαρδαλιν· πολεμῶντες δὲ καθ' εἰς ὑπὲρ τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἐκύλισαν ὁμοῦ καὶ οἱ δύο κάτω ἀποτόμος τινὸς κρημνοῦ. Ἐπρόφθασε τῶρα ὁ ἄλλος κυνηγός, ὁ πρῶτον κτυπηθεὶς, μὲ τὸ τρυφερίον του γεμισμένον· πλὴν πάρωρα. Ὁ Λεοπαρδαλις εἶχεν ἀρπάξῃ ἀπὸ τὸν λάρυγγα τὸν δυστυχῆ φίλον του, καὶ σπαραξείων αὐτὸν τόσο φοβερὰ, ὥστε ἦτον ἀναπόφευκτος ὁ θάνατος· ὁ δὲ σύντροφος, καταπληρωμένος καὶ αὐτὸς, ἔλαβε τὴν μελαγχολικὴν εὐχαρίστησιν νὰ τελειώσῃ τὸν ἀφανισμόν τοῦ ἀγρίου θηρίου, ἤδη σχεδὸν ἐξαίμασμένου ἀπὸ διαφόρους βλαβεράς πληγὰς, τὰς ὁποίας εἶχε τοῦ ἀνοίξῃν ἢ ἀπλησιζομένη μάχαιρα τοῦ ἐκπνέοντος κυνηγοῦ.

ΤΙΜΗ.— Ἄξιος τιμῆς εἶναι ὁ θῆλων τὸ καλὸν παντὸς ἀνθρώπου· ἀναξιώτατος δὲ ὁποῖος, τὸ ἴδιόν του ὄφελος ζητῶν, καταδυναστεύει ἄλλους.

Ο ΑΡΧΑΡΙΟΣ ΧΗΜΙΚΟΣ. ΑΡΙΘ. 2.

ΕΑΝ ἐκθέσωμεν εἰς τὸν ἀέρα ἀγγεῖον ὕδατος, τὸ ὕδωρ βαθμηδὸν ὀλιγοστεύει, καὶ, τέλος, χάνεται ὁλόκληρον. Τί γίνεται; ἐξατμίζεται· δηλαδή, μεταβάλλεται εἰς ἀτμὸν. Τὸν ἀτμὸν δὲ τοῦτον βλέπομεν κάποτε ὀλίγον τινὰ καιρὸν, καθὼς, παραδείγματος χάριν, ὅταν ἐκβαίνη ἀπὸ βράζον ὕδωρ· ἀκολουθῶνς ὁμοῦ πλέον δὲν τὸν βλέπομεν. Διὰ τί τάχα; Διότι ἐξαπλοῦται εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ἐν εἰδει λεπτοτάτων μορίων, ὥστε γίνεται ἀόρατος.

Εἰς ἀπόδειξιν ὅτι ὁ ἀτμὸς ἢ ἀχνὸς εἶναι τῶντι νερὸν, ἂν βάλωμεν κενὴν τινὰ φιάλην ἐπάνωθεν τοῦ στομίου βραζούσης προχόης (ἰμπρικίου), καὶ ὁ ἀτμὸς ἐξερχόμενος ἂν ἀναβαίνη εἰς τὴν φιάλην. Παρατήρησε τῶρα· ἡ φιάλη εἶναι κενὴ ὅπως διόλου, καὶ στεγνὴ ἔσωθεν καὶ ἐξωθεν. Ὀλίγα τινὰ λεπτά θῆλω κρατήσῃ αὐτὴν ὑπερᾶνω τοῦ στομίου τῆς προχόης.—βλέπετε ὅτι ἐμβαίνει ὁ ἀτμὸς. Ἴδου, πόσοι σταλαγμοὶ νεροῦ ἐσυνάχθησαν ἐντὸς τῆς φιάλης, πλησίον τῆς κορυφῆς· καὶ, κύτταξε, πῶς τρέχον καὶ κατακυλιουν γύρω τριγύρω.—Τὸ νερὸν τοῦτο πῶς εὐρέθη εἰς τὴν φιάλην; Πῶς ἄλλως ἠμποροῦσε νὰ ἐμβῆ, παρὰ εἰς εἶδος ἀτμοῦ;

Τὸ νερὸν ὄχι μόνον μεταβάλλεται εἰς ἀτμὸν ὑπὸ τῆς θερμότητος, ἀλλὰ καὶ γίνεται ἀόρατον, ἀφοῦ ἐμβῆ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν, ἐκτὸς ἂν αὐτὴ ἦναι ψυχροτάτη. Παρατήρησε ἤδη, ὅτι, ἂν καὶ καταχρᾶς βλέπῃ τὸν ἐκ τοῦ βράζοντος ὕδατος ἀναβαίνοντα ἀτμὸν, μετ' ὀλίγον ὁμοῦ γίνεται ἀφαντος· δὲν πρέπει νὰ νομίσῃς ὅτι καταπίπτει, καὶ καθίζει ἐπὶ τῆς γῆς εἰς εἶδος νεροῦ, ὡς μέσα εἰς τὴν φιάλην. Ναι μὲν, ἀληθεύει ὅτι συμβαίνει κατὰ ὁμοίον τοῦτου, ὅταν πίπτῃ βροχὴ ἢ δρόσος· ἀλλὰ βροχὴ καὶ δρόσος πίπτουν μόνον ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν, ἐνῶ ἡ ἐξατμίσις γίνεται, μᾶλλον ἢ ἥττον, κατὰ πάσαν στιγμὴν. Περὶ βροχῆς καὶ δρόσου σκοπεῦν νὰ ὁμιλήσω πλατύτερον ἀκολουθῶν.

Εἶπα περὶ ἐξατμίσεως ὅτι ποτὲ δὲν παύει· ἐμπροσθὲ δὲ καὶ νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω. Ἐτυχε ποτὲ καιρὸς, κατὰ τὸν ὁποῖον, ἂν ἐβρεχες τὰς χεῖράς σου, δὲν ἤθελεν μετ' ὀλίγον στεγνώσειν; Ἀλλὰ, διὰ νὰ στεγνώσῃ τι, ἀνάγκη πάσα νὰ γένῃ ἐξατμίσις· δηλαδή, νὰ μεταβληθῆ εἰς ἀτμὸν τὸ ὑγραῖνον αὐτὸ ὕδωρ. Ἡ περικυκλοῦσα ἡμᾶς ἀτμοσφαῖρα περιέχει πάντοτε νερὸν, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον· πλὴν οὐδέποτε, ἢ σχεδὸν οὐδέποτε, δὲν περιέχει τόσο, ὥστε νὰ μὴ χωρῆ καὶ ἄλλο· καὶ ἡ γῆ δὲ μόλις εἶναι ποτὲ τόσο ἐξηραμένη, ὥστε νὰ μὴ ἐκβαίνη ἀπ' αὐτὴν νερὸν δι' ἐξατμίσεως, ἂν καὶ ὄχι βέβαια τόσο πολὺ, ὅσον ἐξερχεται ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς θαλάσσας.

Ἄγγλος τις ἔκαμε τὸ περιεργὸν πείραμα τῆτο. Ἐθέσε μέγα τι ποτήριον ἀνεστραμμένον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ, ἀφήσας αὐτὸ ὀλίγην ὥραν, ἐτίναξεν ἀκολουθῶνς τὸν ἀτμὸν, ὅστις εἶχε καθίσειν εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου· λογαριάσας δὲ, εὗρηκεν ὅτι ἐν στρέμματι, ἢτοι 6450 τετραγωνικοὶ πήχεις γῆς, διασκορπίζει εἰς τὸν ἀέρα, εἰς διάστημα δώδεκα ὥρων θερμῆς καλοκαιρινῆς ἡμέρας, ὑπὲρ τοὺς εἰκοσιπέντε κάδας* νεροῦ. Κατὰ τὴν ἀναλογίαν ταύτην, ἀπὸ ἐν τετραγωνικὸν μίλιον ἀναβαίνων, εἰς τὸ αὐτὸ τοῦ καιροῦ διάστημα, 16,000 κάδοι. Στοχάσου, λοιπὸν, πόσον πλῆθος ὕδατων πρέπει νὰ ἐξατμίζεται ἀδιακόπως ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῶν διαφόρων ὠκεανῶν καὶ θαλασσῶν, κόλπων, λιμνῶν, καὶ ποταμῶν, τῶν περιεχομένων εἰς τὴν γῆν ταύτην.

Ὅτε ἡμῖν νέος, ἐθαύμαζα, πῶς ἡ θάλασσα ἠμπορεῖ νὰ δέχεται τόσα νερά, χωρὶς ποτὲ νὰ ἐκχειλίζῃ. Εἶχα ἀκούσειν περὶ τῆς Ἀμαζόνος, τοῦ Πλάτα, καὶ τοῦ Μισσισιπίπου· ἐγνώριζα δὲ ὅτι, ἂν καὶ ἦναι ὑπερμεγέθεις οἱ ποταμοὶ οὗτοι, τὰ ἐξ αὐτῶν ὁμοῦ ὕδατα συγκροτοῦν μικρὸν μόνον μέρος τῶν ὅσα δέχεται ἡ θάλασσα ἐκ τῆς γῆς. Δὲν εἶχα τότε οὐδόλως συλλογισθῆναι περὶ ἐξατμίσεως. Ἀλλὰ βέβαια ἀρκεῖ νὰ στοχασθῶμεν ὀλίγον περὶ αὐτῆς, καὶ νὰ κάμωμεν λογαριασμοὺς τινὰς ὁμοίους τοῦ ἀνωτέρω, διὰ νὰ παύσῃ ὄλος μας ὁ θαυμασμός.

Πλὴν τί γίνονται οἱ ἀναβαίνοντες οὗτοι ὠκεανοὶ;—λέγω, ὠκεανοὶ, διότι ἀγνοῶ πῶς νὰ καλέσω ἀριμοδιότερα τοιαύτην ἀπειρον ἀτμοῦ συναγωγὴν. Ποῦ ὑπάγουν τὰ τόσα ὕδατα; Πρέπει νὰ κενώνονται κάπου· εἰδεμὴ, καὶ ὁ ἀῆρ αὐτὸς ἠθέλε γεμίσειν παντάπασιν. Ναι, ἀληθῶς ὁ ἀῆρ γεμίζει· καὶ τότε κατὰ νόμον τινὰ τοῦ μεγάλου Ἀμμισροῦ κενώνεται εἰς εἶδος βροχῆς. Γνωρίζομεν ὅτι τὸ νερὸν ἐξατμίζεται ἀδιακόπως, ὅτι ὁ ἀτμὸς κάμνει τὰ νέφη, καὶ ὅτι ἡ χιών, καὶ ἡ βροχὴ, καὶ ἡ χάλαζα καταβαίνων ἀπὸ τὰ νέφη εἰς τὴν γῆν. Ἴσως ἀρχοῦν ταῦτα περὶ τούτων κατὰ τὸ παρόν.

ΤΑ γραφικὰ κονδύλια λαμβάνονται ἀπὸ τὰς πτέρυγας ὄχι μόνον τῶν χηνῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν κοράκων, κύκνων, Ἰνδικῶν ὀρνίθων, καὶ ταῶν εἰς τινὰ δὲ μέρη τοῦ κόσμου γράφων μὲ καλάμιν, ὡς οἱ Τῆρκοι. Οἱ παλαιοὶ δὲν ἐμεταχειρίζοντο κονδύλια· ἀλλ' εἶχαν καλάμινα ἢ σιδηρὰ γραφεῖα. Τὸ σιδηροῦν γραφεῖον ἦτον ὀξὺ ἀπὸ τὸ ἐν μέρος, ὡς ἡ βελόνη, διὰ νὰ γράφωσιν· ἀπὸ δὲ τᾶλλον ἀμβλύ καὶ πλατὺ, διὰ ν' ἀποξύωσι τὰ γεγραμμένα, ὅσα δὲν ἐνεκρίνοντο.

* Ὁ Κάδος εἶναι μέτρον Ἀγγλικόν, περιέχον 63 Γαλλόνια· τὸ δὲ Γαλλόνιον περιέχει ὑπὲρ τὰς 2½ ὀκάδας.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΚΟΥ ΒΙΟΥ.

Τὰς ἐφεξῆς παρατηρήσεις τοῦ σεβασμίου Γαγγανέλλου, ἔπειτα Πάπα Ρώμης ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ ΙΔ', μεταφράσαμεν ἐκ μιᾶς τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ, διευθυνομένης πρὸς τὸν Κύριον Cabane, Ἰππότην Μελιταίων, ὅστις ἐμελέτα νὰ ὑπάγῃ εἰς μοναστήριον.

ΔΙΑΤΙ νὰ ἀναχωρήσῃς ἐκ τοῦ κόσμου, ὅστις χρειάζεται τὴν ἀπὸ τοῦ καλοῦ οὐ παραδείγματος ὠφέλειαν; Ἐὰν ἐγκαταλείπωσιν αὐτὸν ὅλοι οἱ ἐνάρετοι, θέλει μένειν πάντοτε διεστραμμένος.

Βασυτάτης σκέψεως ἔχεις ἀνάγκην, πρὶν ἐπιφορτισθῆς ἀπὸ νέας ὑποχρεώσεις. Ὁ ἀληθὴς κανὼν τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι τὸ Εὐαγγέλιον· ἔ, διὰ νὰ ὑπάγῃς νὰ παραχωθῆς εἰς μοναζίαν, χρεια νὰ λάβῃς καθαρωτάτην καὶ ἰδιαιτέραν εἰς τοῦτο πρόσκλησιν.

Ἡ φωνή, ἡ ἀποχωρίζουσα ἡμᾶς ἐκ τῆς κοινωνίας, εἶναι φωνὴ ἔκτακτος· καὶ, ὅποταν τις ὀρέγεται τὸν μοναχικὸν βίον, πρέπει πάντοτε νὰ φοβῆται πλάνην τινὰ τῆς φαντασίας. Δὲν γεννόμεθα καλόγηροι, ἀλλὰ πολῖται· καὶ ὁ κόσμος χρειάζεται ἄνδρας, νὰ συνεργῶσιν εἰς τὴν ἀμοιβίαν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἐθνῶν, διὰ τῶν προτερημάτων, τῆς ἐργασίας, καὶ τῆς ἠθικῆς των. Αἱ βαθύνταται δ' ἐρημοὶ ἐκείναι, αἵτινες ἐξωτερικῶς κἀνὲν σημεῖον ζωῆς δὲν παρουσιάζοντι, εἶναι ἀληθῶς τόσοι τάφοι.

Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, ὅστις ἔζησε πολὺν καιρὸν εἰς τὰς ἐρήμους, δὲν εἶχε βέβαια ὑποσχεθῆν νὰ διαμῆνῃ ἐκεῖ πάντοτε. Ἀφῆκε μάλιστα τὸ ἀσκητήριον αὐτοῦ, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ μέσον τῆς Ἀλεξανδρείας, διὰ νὰ πολεμήσῃ τὸν Ἀρειανισμόν καὶ νὰ κατατροπώσῃ τοὺς Ἀρειανούς, ὧν κάλλιστα πεπεισμένος, ὅτι πρέπει καθεὶς νὰ ὑπηρετῇ τὴν θρησκείαν καὶ τὸ κράτος διὰ τῶν ἔργων καθὼς καὶ διὰ τῶν προσευχῶν. Ἀφοῦ δ' ἐτελείωσε τὴν ἀποστολὴν αὐτῷ, ὑπέστρεψεν εἰς τὸ ἐρημητήριον, μὲ λύπην ὅμως ὅτι ἐπανέφερον ἐκεῖ τὸ ὀλίγον αἷμα, ὅσον ἡ ἡλικία τοῦ ἄφινεν ἀκόμη εἰς τὰς φλέβας, μὴ ἀξιωθεὶς νὰ χύσῃ αὐτὸ ὡς ὀρθοδοξίας μάρτυρ.

Ἀληθεύει μὲν, ὅτι, ἀφοῦ ὑπάγῃς εἰς τὸ μοναστήριον, θέλεις παρακαλεῖν τὸν Θεὸν ἡμέραν ἔ, νύκτα. Ἀλλὰ μήπως δὲν ἐμπορεῖ τις νὰ ὑψόνῃ ἀκαταπαύστως τὴν καρδίαν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας; Ὁ κόσμος βέβαια δὲν ἠθελε καταβοᾶν τόσον ἐναντίον τῶν μοναχῶν, ἐὰν ἔβλεπεν αὐτοὺς ὠφελίμως ἐνασχολουμένους. Ὁ ἄνθρωπος, φίλε μου, ἔγινε δι' ἐργασίαν παρατηρεῖ δὲ ὀρθότατα ὁ Καρδινάλιος Παλεόττης, ὅτι ἀπὸ τὴν φεωρητικὴν ἕως τὴν ὀκνηρὰν ζωὴν δὲν ὑπάρχει παρά ἓν βῆμα, ἔ, βῆμα γινόμενον εὐκολώτατα.

Θέλεις πράξῃν πολὺ καλῆτερα νὰ ἀνακωφίξῃς

τοὺς πτωχοὺς, παρηγοῶν αὐτοὺς διὰ τῶν λόγων οὐ, παρά νὰ ὑπάγῃς νὰ ταφῆς ζῶν εἰς τὴν ἐρημίαν. Ὁ ἴδιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, ὁ χρηματίσας μέγιστος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν ἐρημον, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ εὐαγγελίσῃ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ νὰ βαπτίξῃ εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου.—ΚΛΗΜΗΣ ΙΔ'.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΑΣΤΕΙΟΤΗΤΕΣ.—Ἐρωτηθεὶς ἀπὸ νυκτοκλέπτην ὁ Χίος Θεόκριτος, ἀν δειπνᾷ τοβραδὺ εἰς φίλου, Ναι, ἀπεκρίθη, ἐκεῖ δειπνῶ, ἀλλ' ἐκεῖ ἔ μελετῶ νὰ κοιμηθῶ. Ἄλλην φορὰν εὐρισκόμενος εἰς τὸ λιτρὸν, ἐπειδὴ δύο ἀπὸ τοὺς συλλουομένους, ὁ ἓνας ξένος, ὁ ἄλλος γνῶριμος κλέπτης, τοῦ ἐζήτησαν νὰ τοὺς δανείσῃ τὴν ξύστραν τῶν ἀπεκρίθη, εἰς μὲν τὸν ξένον, Δὲν σε γνωρίζω, εἰς δὲ τὸν κλέπτην, Πολλὰ καλὰ σὲ γνωρίζω. Εἰς πολυλόγον τινὰ ἐρωτήσαντα, Ποῦ σὲ βλέπω ἄνθρωπον; ἀπεκρίθη, Ὅπου ἐγὼ νὰ μὴ σε βλέπω. Τοὺς λόγους τοῦ ῥήτορος Ἀναξιμένους ἔλεγεν ὅτι ἦσαν, Ἀέξεων ποταμὸς, ἔ νοῦ σταλαγμὸς. Εἰς ἄλλον ἀδέξιον ποιητὴν, ἀπαγγέλλοντα τὰ ποιήματά τῶν, ἐπειδὴ τὸν ἠρώτησε, Ποῖα μάλισ' ἀπ' αὐτὰ τὸν ἄρεσαν; Ὅσ' ἀφῆκες, ἀπεκρίθη.—ΚΟΡΑΗΣ.

Ἡ ΠΑΙΔΕΙΑ.—Ὅλαι αἱ ἄλλαι ἡδοναὶ δὲν εἶναι οὔτε παντὸς καιροῦ, οὔτε πάσης ἡλικίας, οὔτε παντὸς τόπου. Ἡ παιδεία ὅμως εἰς ὅλην τὴν ζωὴν ἔχει τὸν τόπον τῆς· μορφώνει τὴν νεότητα, ὠφελεῖ τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν, εὐχαριστεῖ τὴν γεροντικὴν, παρηγορεῖ τὴν δυστυχίαν, λαμπρύνει τὴν εὐτυχίαν, συντροφεύει τὸν ἄνθρωπον ἡμέραν καὶ νύκτα· τὸν εὐφραίνει εἰς τὴν πόλιν, τὸν ἐνασχολεῖ εἰς τὴν ἐξοχὴν, τὸν ἀναπαύει εἰς τὰς ὁδοπορίας.—ΚΙΚΕΡΩΝ, μετάφρ. ΒΑΜΒΑ.

ΑΡΑΒΙΚΗ ΠΑΡΟΙΜΙΑ.—Σταλαγμοὶ εἰς σταλαγμοὺς προσθετόμενοι κάμνουν τὸν ὠκεανόν.

ΠΑΘΗΣΜΟΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ.

Κατὰ τὸ 1830 οἱ λευκοὶ κάτοικοι τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς (οἵτις ὑπάρχουν ἐκεῖ καὶ πολλοὶ μαῦροι Ἀφρικανοὶ) ἐσυμψοσύντο εἰς 10,526,248. Ἦσαν δὲ ὡς πρὸς τὰς ἡλικίας αὐτῶν κατὰ τὸν ἕξῃ τρόπον.—κάτω τῶν πέντε ἐτῶν, 1,894,914· ἀπὸ πέντε ἕως ὀκτα ἐτῶν, 1,532,816· ἀπὸ 10 ἕως 15 ἐτῶν, 1,308,590· ἀπὸ 15 ἕως 20 ἐτῶν, 1,169,450· ἀπὸ 20 ἕως 40 ἐτῶν, 3,022,964· ἀπὸ 40 ἕως 50 ἐτῶν, 723,886· ἄνω τῶν 50 ἐτῶν, 873,628. Ὅλοι οἱ κάτω τῶν 15 ἐτῶν ἦσαν 4,736,320, ἤγουν 44.9 τοὺς ἑκατόν· ὅλοι δὲ οἱ κάτω τῶν 20 ἐτῶν ἦσαν 5,905,770, ἤγουν, 56.1 τοὺς ἑκατόν· οἱ ἀπὸ 20 ἕως 40 ἐτῶν ἦσαν 29.1 τοὺς ἑκατόν· οἱ ἀπὸ 40 ἕως 50 ἐτῶν, 6.8 τοὺς ἑκατόν καὶ οἱ ἄνω τῶν 50 ἐτῶν, 8.2 τοὺς ἑκατόν.